

*Евангелието в
Галатяни*

Е. Дж. Уагонър

Евангелието в Галатяни

Един преглед от
Е. Дж. Уагонър

Оукланд, Калифорния
1888 г.

maranathamedia.bg

За контакти:
dejandodo@abv.bg

ОБЯСНИТЕЛНА БЕЛЕЖКА

Това писмо беше написано на указаната дата, но по определени причини бе сметнато за най-добре да не бъде изпращано. Главната от тези причини беше страхът да не изглежда, че се действа прибързано по въпроса, и желанието за консултиране с други, които имат по-голям опит. Забавянето, с почти две години, осигури достатъчно време целият въпрос да бъде прегледан внимателно, отново и отново, и да се избегне всяка прилика с каквото и да е нагорещено противоборство. Реши се че е най-добре, дори и в този късен ден, този въпрос да бъде изпратен под формата на писмо, така както е бил написан първоначално. Разбира се трябва да е ясно, че то не предполага едно обяснение на книгата *Галатяни*; това би изисквало книга с много по-голям размер от тази. Тук просто се опитах да поправа някои погрешни възгледи, така че онези, които четат да могат да се подготвят оттук нататък да изучават посланието към *Галатяните* с повече полза.

Също трябва да се каже, че тази малка книга не е издадена за повсеместно разпространение. Тя е замислена само за онези в чиито ръце е попаднал памфлетът на старейшината Бътлър върху *Галатяните*, и може би за някои други, чиито умове специално са се били упражнявали по темата. Никой освен писателят не би могъл да е по-загрижен относно избягването на всичко, което има спорен характер по отношение на нещата замислени за общата публика.

Единственото желание на писателя е това писмо да клони към избягване на полемика, да помогне за довеждането на Божия дом в единство на вярата, такава каквата е в Христос Исус, и да забърза времето, когато Божиите слуги ще виждат с очите си.

Е. Дж. У.

[1]

Евангелието в Галатяните

Оукланд, Калифорния., 10-ти февруари, 1887 г. СТАРЕЙШИНА ДЖ. А. БЪТЛЪР, Батъл Крик, Мичиган.—*Скъпи братко:* Въпросът за закона в *Галатяните*, който получи известно внимание на последната Генерална Конференция, бе в ума ми доста време, и несъмнено оттогава мнозина мислеха повече за него отколкото преди. Много съжалявам, че всеки момент от времето бе така зает, че не можехме да имаме разговор по въпроса. Вярно е, че въпросът бе обсъждан в ограничен обхват при срещите на теологическия комитет, но разбира се малкото, което можеше да се каже при тези обстоятелства не беше достатъчно да задоволи, която и да е от загрижените страни. Знам че си изключително зает по всяко време, и самият аз също нямам време за прахосване, но този въпрос е от голяма важност, и той получи толкова много внимание, че по никакъв начин сега не може да бъде игнориран. Спомняш си, когато казах, че има някои точки в твоя памфлет, които на мен ми изглеждаше, че показват, че си разбрал погрешно позицията ми. Затова желая да обърна внимание на някои от тях. Преди да се захвана с някоя от подробностите, бих желал първо да кажа, както те уверих в Батъл Крик, че нямам ни най-малко лични чувства по този въпрос. Това което написах в *Знамения* бе с едничкия замисъл - да бъде извършено добро, чрез предоставянето на инструкция по важен предмет от Библията. Не съм писал в полемичен стил и специално избягвах всичко от такъв характер. Моята цел по този въпрос, а също и по други, бе така да пиша, че по никакъв начин да не предизвиквам войнственост, но просто да представя Библейска истина, така че възраженията да бъдат премахнати от пътя преди някой да ги е издигнал. На второ място, не е възможно да представя подходящо позицията си, чрез коментиране на някои точки в

памфлета ти. За да направя това, трябва да пожелаея да се захвана с книгата Галатяни, без никаква препратка към това което е казал за нея някой друг. В статиите си в *Знамения* споменах само няколко точки, които може да изглеждат като възражения срещу закона, и които често се цитират сякаш показват неговото премахване, но ще покажа, че в действителност те са най-силните аргументи в полза на неговата вечност.

Бих искал също да кажа, че е била извършена голяма несправедливост с намекуванията по отношение на уроците в *Инструктор*. Ако това беше просто една несправедливост към мен, то щеше да е въпрос с незначителни последици. Но [2] понеже дискредитирането бе отнесено към уроците, то буквално би отслабило влиянието на важната тема, която те третират, при положение, че нито един от текстовете използвани в тези уроци не е бил приложен различно от това, което се поддържа, най-малкото от онези наши хора, които са писали по същата тема. Всяка позиция, която се заема в онези уроци е в пълна хармония с публикуваните от нашия народ творби, и могат да се прочетат от там. Това беше доказано пред комитета. И аз не познавам какъвто и да е различен възглед върху който и да е от текстовете използвани в онези уроци, който да е бил отпечатван от нашия народ преди появата на твоя памфлет. И щом случаят е такъв, аз честно смятам, че справедливостта изисква впечатленията ти по тази тема споделени от теб в памфлета ти, да бъдат най-малко публично коригирани.

Що се отнася до това дали беше правилно този въпрос да се публикува в *Знамения*, аз нямам какво да кажа. Каквото и порицание да е нужно в тази връзка, аз го приемам доброволно, така както вече направих. Но искам да кажа, че нищо от казаното или написаното и в най-малка степен не е разклатило убеждението ми в истинността на това, което публикувах в *Знамения*. Поддържам онези позиции, и днес им се радвам повече от всякога. Бих желал също най-усърдно да протестирам срещу обвинението, че съм превърнал *Знамения* (а камо ли *Инструктор*), в средство за нечестно възползване от който и да е от нашите хора. Цитатите,

които ще се появят по-нататък, ще покажат, че не съм този, който е изоставил класическите творби на нашия народ.

Сега ще продължа като обърна внимание на няколко точки в памфлета, представяйки ги в тяхната последователност. На стр. 8 казваш:—

"Господ избра Авраам и неговите потомци да бъдат Негов особен народ. Те бяха такива до кръста. Той им даде обряда на обрязването— едно кръгло изрязване на плътта—като знак за тяхното отделяне от останалата част от човешкото семейство."

Това очевидно неразбиране на естеството на обрязването се явява навсякъде в памфлета ти. Това изглежда странно, тъй като апостол Павел говори толкова ясно по този въпрос. В *Римляни* 4:11, чета за Авраам: "И той получи знака на обрязването, *печат на правдата на вярата, която имаше* още когато не беше обрязан; за да може да стане баща на всички онези, които вярват, макар и да не са обрязани; така че правдата да може да се вмени и на тях."

Причината този обред да бъде знак за правдата ще стане лесно явна за всеки, който разбира физическите злини срещу които предпазва обрязването. Понастоящем то често се извършва от лекари като средство за превенция на физическа нечистота. То било практикувано с тази цел от много народи в древността. Херодот (2:37) казва за египтяните: "Те практикуват обрязването заради чистотата, считайки че е по-добре да бъдат чисти отколкото с приятна външност." Професор Фон Орели, казва в Енциклопедията на Шаф-Херцог: "Този обичай се среща също между народите, които нямат проследима връзка с каквато и да е форма на древна [3] цивилизация; като например, между негроидите от Конго и Кафрарианците в Африка, индианците Саливас в Южна Америка, жителите на Отахейте и островите Фиджи, и т. н." Той добавя: "Днешните араби наричат операцията *тутур тахир*, очистване."

Мисля че между юдеите като класа, днес обредът съществува само като превенция на физическата нечистота. Присъствах когато той беше изпълняван от един известен равин в Сан Франциско, и той каза, че цялото му предназначение било с такава цел. В това,

както и във всичко останало, юдеите са загубили цялото познание за духовното значение на техните церемонии. Покривалото все още стои над главите им. Но това обрязване по причина на физическата нечистота, посочва отмахването на нечистотата на сърцето, което било осъществявано чрез вяра в Христос. Виж *Второзаконие* 10:16, и много други текстове, които доказват, че още от самото начало обрязването е имало това дълбоко значение.

Естествено ще възникне въпросът, ако обрязването е било практикувано от други народи, защо всички са презирали юдеина заради него? Отговарям че омразата се е дължала не на простия факт на обрязването, но на това което той е означавал между набожните юдеи. "Нечестивият прави заговор срещу праведния, и му скърца със зъбите си." *Псалм* 37:12. "Всички онези които живеят благочестиво в Христос Иисус ще търпят преследване." И това е вярно при всяко време. Като доказателство за това че необрязаните езичници са мразели юдеите единствено заради праведността им, а не заради обрязването им, трябва само да обърнем внимание на това с каква готовност те са се смесвали с юдеите, всеки път когато са могли да ги съблазнят към идолопоклонство. Ако юдеите разхлабвали стриктния си начин на живот, ако се отдалечавали от Бога, и служели на други богове, езичниците не възразявали да се смесват с тях, и да стъпват в бракове с тях.

И това води до основната идея, а именно, че простият факт на обрязването никога не е правел юдеите Божий особен народ. Те били Негов особен народ само когато имали онова за което обрязването било знак, а именно, правдата. Когато я нямали, те били смятани за такива, които сякаш абсолютно никога не са се били обрязвали (*Римляни* 2:25-29; *Филипяни* 3:3), и били отсечени без милост, така лесно, както и езичниците. Обрязването било само знак за притежаването на правда; а когато правдата липсвала, обрязването не струвало нищо.

На стр. 10-та чета за юдеите:—

"Тогава дойде кръста, когато всичките им специални привилегии, заедно с обрязването като тяхно представяне и знак, бяха пометени. Те се бяха лишили от тях заради непослушание и бунт."

На стр. 11-та също четем за юдеите:—

"Той ненавиждаше много да бъде считан за обикновен грешник заедно с омразния езичник. Също настояваше усърдно за обрязването и придружаващите го привилегии."

[4]

Но на стр. 47-ма чета:—

"В законът на обредите се съдържаха много такива, така че те съставляваха едно мъчно за понасяне 'робско иго', за което Павел заяви, че е преминало."

Не мога да хармонизирам този последен цитат с първите два. Как може едно „робско иго“ да бъде смятано за „специални привилегии“? И защо юдеинът да настоява упорито за "обрязването и придружаващите го привилегии," ако той е усещал, че е "мъчно за понасяне робско иго"? Това е дребен проблем, но последователността на истината трябва да се изяснява и в подробностите на истината. Сега няма да отделям от времето си, за да представям своя възглед за робското иго, но по-късно ще помислим върху този въпрос. На стр. 12-та, чета относно книгите *Римляни* и *Галатяни*:—

"Не можем да се съгласим с някои, които твърдят, че планът, схемата, или аргументацията на двете послания, са по същество едни и същи. Свободно признаваме, че и в двете има сходни изрази; но вярваме, че главната линия на аргументацията и предвижданата крайна цел са доста различни, и че много от използваните подобни изрази трябва да бъдат разбирани с различен смисъл, защото аргументацията на апостола изисква това.

"В другите послания на Павел, тези факти са споменати; но в никое от тях аргументът не е така пълно развит. В предвид на това, не изглежда разумно в двете различни послания апостолът да полага принципно една и съща цел пред погледа си. Те били написани чрез директно вдъхновение от Бога, за да бъдат специално ръководство за християнската църква. Той извеждал великите принципи, които трябвало да служат като ръководно влияние за църквата през всички бъдещи епохи. По тази причина вярваме, че не е разумно гледището и двете да имат един и същ план."

Казваш, че не изглежда разумно апостолът да е имал принципно една и съща цел в предвид в двете различни послания. Това не е аргумент, а мнение, и то мнение, което не споделям. Не ми изглежда никак по-малко разумно, че Павел има в предвид принципно същата цел в двете различни послания, че този Дух на Бога ще вдъхнови четири човека да напишат четири различни книги с принципно една и съща цел в предвид, какъвто е случаят с четирите евангелия. Изглежда също напълно толкова смислено както това, че пророците Данаил и Йоан, е трябвало да напишат две книги с принципно една и съща цел в предвид, а именно: да просветят църквата по отношение на нещата, които ще се случат през последните дни; или че книгите *Първо Летописи* и *Второ Летописи* ще обхващат това което се обхваща в книгите на *Самуил* и *Царете*; или че посланието на Павел към Тит трябва да съдържа толкова много от това което е в посланието до Тимотей; или че книгата *Юда* трябва да е почти точна кратка репродукция на *Второто послание на Петър*. Не само че Павел има в предвид същата генерална цел в двете послания, но аз намирам изведени същите идеи и в *Ефесяните* и в *Галатяните*. За мен изглежда много разумно, това че едни и същи неща се представят от различни гледни точки [5], особено когато са адресирани до различни хора, и в различни обстоятелства. Намирам че нещата, които се разглеждат подробно в едно от "*Свидетелствата към църквата*," се повтарят и получават ударение и в други; и на мен ми изглежда много подходящо и необходимо това да бъде направено, дори и когато те са адресирани до *едни и същи* църкви, а не до различни. Това е в хармония с библейското правило за заповед след заповед и правило след правило.

Казваш че не е необходимо сходни, и дори идентични понятия, да имат едно и също значение. Това може да е вярно, ако те се използват във връзка с различни теми. Но ако същата тази тема е обект на размисъл на две различни места, и на всяко от местата се използват същите или подобни понятия, тогава сме длъжни да признаем, че те имат едно и също значение. Ако не направим това, тогава въобще не сме в състояние да тълкуваме Библията. Точно на тази основа единствено можем да разбираме пророчествата. Ако

отвориш на коментарите на *Данаил*, в тринадесетата глава на "Мисли върху книгите *Данаил* и *Откровение*," ще видиш, че сходността на дадено твърдение е всичко от което зависи доказателството, че леопардовият звяр е идентичен с малкия рог от *Данаил* 7-ма глава. Никой не си е помислял да поставя някога под съмнение аргументът на това място, и никой няма каквото и да е право да върши това.

А сега нека за момент да разгледаме двете книги — *Римляни* и *Галатяни*. Водещата мисъл в книгата *Римляни* е оправдание чрез вяра. Апостолът показва поквареното състояние на езическия свят; а след това показва, че юдеите не са по-добре, но че човешкото естество е едно и също при всички. Всички са съгрешили и всички са виновни пред Бога, и единственият път за избягване на окончателното осъждане е чрез вяра в кръвта на Христос. Всички които вярват в Него са виновни пред Бога, и единственият начин някой да избяга от окончателното осъждане е чрез вяра в кръвта на Христос. Всички които вярват в Него са оправдани свободно чрез Божията благодат, и Неговата правда им се вменява макар че са нарушил закона. Тази истина, която е изведена толкова ясно в третата глава на *Римляните*, е повторена, и на нея се набляга в четвърта, пета, шеста и седма глави. А в осмата глава апостолът стига до заключението, че няма осъждане за онези, които са в Христос Исус. Преди това той показал, че всички грешници са под закона, или осъдени от закона, но когато идваме при Бога чрез вяра в Христос, и сме оправдани свободно чрез Неговата благодат посредством изкуплението, което е в Христос Исус, повече не сме под закона, но сме под благодат. Това състояние е представено на различни места като "мъртви към закона чрез тялото на Христос," "избавени от закона," и т. н. Навсякъде се изтъква вярата в Христос и оправданието чрез вяра. Затова можем да кажем, че оправданието чрез вяра е ключова идея на книгата *Римляни*. А какво да кажем за книгата *Галатяни*? Няма съмнение в ума на който и да е, че галатяните са били убеждавани да се подчинят на обрязването. Дали са се подчинявали на изискванията на юдеите да бъдат обрязани, понеже са смятали, че е голяма привилегия да бъдеш обрязан? [6] В никакъв случай; но понеже определени юдеи са ги

учили, че, ако не се обрежат не биха могли да се спасят (виж *Деян* 15:1), затова те гледали на обрязването като на средство за оправдание. Но щом като няма друго име под небето освен това на Христос, чрез което можем да бъдем спасени, от това следва, че да си зависим от каквото и да е за оправдание, освен Христос, е отхвърляне на Христос. Точно това е причината за писмото на Павел до тях. Е щом като галатяните са били водени към упование в обрязването за оправдание от грях, какво друго би могло да е бремето на едно писмо, което е замислено да поправи тази заблуда, ако не оправдание чрез вяра в Христос? Че това е бремето на посланието, става явно от *Галатяни* 2:16-21; 3:6-8, 10-14, 22, 24, 26, 27; 4:4-7; 5:5, 6; 6:14, 15, и други пасажии. В книгата *Римляни* апостолът развива своя аргумент за оправданието чрез вяра по един общ начин, съставяйки генерален трактат; но когато писал до галатяните, той имал в предвид една специална цел, и приспособил посланието си според нуждите на случая. Най-естественото нещо на света е да продължи да пише до галатяните за оправдание чрез вяра, когато те били в опасност от това да загубят вярата си, дори и ако неговият трактат по тази тема до Римляните вече е бил написан. Истината, обаче е, че първо е написана книгата *Галатяни*. В книгата *Римляни* превръща книгата *Галатяни* в един генерален трактат.

На стр. 13-та от памфлета ти намирам един абзац, който навярно е подвеждащ за онези, които не са прочели моите статии. Ти казваш:—

"Каква била промяната в тях за която той се оплаквал толкова много? Дали защото спазвали толкова добре моралния закон—съблюдавали съботата, въздържали се от идолопоклонство, богохулство, убийство, лъжа, кражба и т. н.—затова че чувствали, че са оправдани чрез добрите си дела, и затова нямат нужда от вяра в разпънат Спасител? Или приели обрязването, с всичко което то предполагало и символизирало, законите и службите, които служели като разделителна стена между юдеите и езичниците, и наредбите на образната поправителна система? Без колебание потвърждаваме, че ставало въпрос за второто. С лансирането на предишната поправителна система от образи и сенки, те буквално отричали, че Христос, същината към която сочели всички тези образи, бил дошъл. Оттук следва, че тяхната заблуда е била фундаментална по

отношение на доктрината, макар че те може и да не са го осъзнавали. Ето защо Павел говорел по един толкова силен начин, и посочва заблудата им с такъв силен език. Заблудата им включва *практики*, които подривали принципите на евангелието. Те не били просто едно погрешно мнение."

Всеки който не е прочел моите статии, чрез прочитане на горното, би стигнал естествено до заключението, че аз съм твърдял, че галатяните са били най-стриктни в своето съблюдаване на десетте заповеди, и че посредством това те са очаквали да бъдат оправдани от минало престъпление. Това е точно обратното на това което уча аз. Представих толкова ясно, колкото знам че мога, че галатяните са приели "обрязването с всичко което то предполага и символизира" и приели юдейската заблуда, че обрязването е единственото средство за оправдание. Не можем да предполагаме, че юдеите, [7] които по този начин са се опитвали да отклонят галатяните от вярата, са ги учили да пренебрегват десетте заповеди, но знаем, че те не са ги учили да разчитат единствено на тяхното съблюдаване на моралния закон като средство за оправдание. *Истинското евангелие* е пазенето на Божиите заповеди и вярата на Исус. *Извратеното евангелие*, на което били учени галатяните, било да се спазват Божиите заповеди и обрязването. Но понеже обрязването е нищо, и във вселената няма средство за оправдание извън Христос, от това следва, че те на практика разчитали за спасение на добрите си дела. Но Христос казва: "Без мен не можете да направите нищо;" тоест, човекът, който отхвърля Христос, приемайки някакъв друг начин за оправдание, не би могъл да спазва заповедите, "защото Христос е целта на закона за оправдаване на всеки, който вярва." И така, откриваме, че галатяните, макар някога да са приели Христос и да са познавали закона, сега без да усещат обръщали гръб на Бога, и, разбира се, се връщали към езическите практики, които дошли така естествено при тях. Това е видно от няколко израза: Първо: "Чудя се, че така скоро се отдръпвате от Онзи, който ви призова в благодатта на Христос и отивате към друго евангелие, което не е друго" *Галатяни* 1:6. Това показва, че те са се отдръпвали от Бога, защото Бог е Този, който призовава народа към общение с Неговия Син / *Коринтяни* 1:9. Отново четем: "След като познахте Бога, или по-

скоро като станяхте познати на Бога, как се обръщате отново към слабите и сиромашки елементи?" *Галатяни* 4:9. Това показва, че те са се обръщали от Бога. Отново четем, "Вие вървахте добре; кой ви попречи да сте послушни на истината?" *Галатяни* 5:7. Тези пасажии показват ясно, че това което прави случая толкова спешен, бе фактът, че Галатяните напуснаха истината на Бога, и отиваха в идолопоклонство. Това не било понеже юдеите ги учили да нарушават заповедите, но защото полагали доверието си в нещо друго освен Христос, а човекът, който прави това, не може да се опази от греха, независимо колко много се опитва. Виж *Римляни* 8:7-10; *Галатяни* 5:17. Онези които се опитват да изградят къщата си на нещо друго освен на канарата Христос Исус, градят за унищожение. Така че аз вярвам, така твърдо както и ти, че тяхната заблуда е била фундаментална и смъртоносна.

Трябва да се върна на десетата страница и да обърна внимание на един израз, който откривам там във връзка с относителната позиция на юдеите и езичниците след отминаването на церемониалния закон:—

"Затова не беше уместно вече да се поддържа разделителната стена между тях и другите. Всички те сега стояха на едно и също ниво пред Бога. Всички трябваше да подхождат към Него чрез Месията, който бе дошъл в света; само чрез Него човек можеше да бъде спасен."

Да не би с това да искаш да споделиш, че някога е имало време, когато някой народ е можел да подходи към Бога по какъвто и да е друг начин освен чрез Христос? Ако не, тогава [8] този език не означава нищо. Думите ти изглежда намекват, че преди първото идване хората са се приближавали към Бога посредством церемониалния закон, и че след това са подхождали към Него чрез Месията; но ние трябва да отидем някъде извън Библията, за да намерим подкрепа на идеята, че някой някога би могъл да подходи към Бога по един различен начин освен чрез Христос. *Амос* 5:22; *Михей* 6:6-8, и много други текстове решително показват, че само церемониалният закон никога не би могъл да направи хората

способни да дойдат при Бога. Тези въпроси ще възникнат отново по-късно.

Преминавам към твоите размисли над втората глава. Не мисля че има някой, чието мнение е достойно за обмисляне, който ще постави под съмнение, дори за момент, твоето твърдение, че посещението за което се говори в първи стих на тази глава е същото като онова, за което имаме запис в *Деяния* 15 гл. Определено съм съгласен с теб за това. Ако желаеш да обърнеш внимание на това, аз направих отличителна разработка по този въпрос в моите статии; всъщност, настоявах за това като необходима основа на моя аргумент. Повторих няколко пъти, онова което бях заявил в това писмо, а именно, че посланието към *Галатяните* е било предизвикано от същото, което поучавали определени хора, които слезли в Антиохия, а именно, че "Ако не се обрежете, не можете да се спасите." Съгласен съм с теб, че "точно същият този въпрос, който бил повдигнат пред съвета, е основната тема на писмото на апостола до тази църква." Но не съм съгласен с теб във всичко онова което казваш с думите, които следват непосредствено, които намирам на стр. 25-та в памфлета ти:

"Ще твърди ли някой адвентист от седмия ден, че моралният закон е бил предметът за обмисляне от този съвет? Моралният закон ли Петър охарактеризира като 'иго . . .което нито нашите бащи, нито ние можем да носим'? Бяха ли моралният и церемониалният закон смесени и объркани в този съвет? Дали решението на това тяло отстрани законите срещу кражбата, лъжата, нарушаването на съботата, и убийството? Всички ние знаем добре това. Съветът не взе в предвид каквото и да е от десетте заповеди."

Наистина ли вярваш, че съветът не е взел в предвид десетте заповеди? Ако е така, можеш ли да ми кажеш какъв закон нарушава блудството? Блудството е едно от четирите неща забранени от съвета. Имам много ясен спомен от една пряма реч, която ти изнесе по този въпрос на Генералната конференция, и от някои още по-ясни свидетелства от сестра Уайт, всяко от които сметнах за много уместно. Ти доказа от Писанието, че седмата заповед може да бъде

нарушена, дори само с един поглед, или едно желание на сърцето. И все пак твърдиш, че съветът, който е забранил блудството не е имал в предвид каквото и да е от десетте заповеди. Не мога да схвана как можеш да заявиш едно такова нещо след като прочетеш петнадесетата глава на *Деяния*.

[9]

Още едно нещо, което било забранено от съвета, е "оскверняването с идоли." Това със сигурност трябва да има някаква връзка с първата и втората заповеди, без да споменаваме нищо за нарушаването на останалите заповеди по времето на такива идолопоклоннически празници. Трябва много да съжалявам за това, че имаме хора, които приемат идеята, че не смятаме оскверняването с идоли, или блудството, за нарушения на моралния закон. Твърдиш че само церемониалният закон е бил взет под внимание на този съвет. Би ли ми цитирал моля онази част от церемониалния закон, която забранява блудство и идолопоклонство?

Това е важен проблем, и точно тук пропада целият ти аргумент. Много уместно е, че свързваш книгата *Галатяни* с петнадесетата глава на *Деяния*. Твърдиш справедливо, че в *Галатяни* Павел преследва същата линия на аргументация, която била следвана и от съвета; и се опираш на предположението, че съветът не е вземал в предвид моралния закон, за да докажеш, че моралният закон не се взема в предвид в *Галатяните*. Но един обикновен прочит на доклада на съвета показва, че моралният закон е бил свързан с *това*; и затова според твоя собствен аргумент, моралният закон трябва да се вземе в предвид в книгата *Галатяни*.

Да приемем за момент предположението, че само церемониалният закон е бил взет в предвид от съвета; тогава по необходимост следва, така както е казано ясно на 31-ва стр. от „Двата закона“, че съветът е решил, че четирите точки на церемониалния закон са били обявени за задължителни за християните. Сега нека да попитам: 1. Решението на този съвет задължително ли е за нас, така както е било за първите християни? Ако да, тогава церемониалният закон не е бил премахнат на кръста,

и ние все още сме му подчинени. 2. Ако церемониалният закон бе робско иго, и този съвет бе постановил, че част от него трябва да бъде съблюдавана от християните, тогава те не поставили ли умишлено християните под робско иго, независимо от силния протест на Петър да не им се поставя хомот? 3. Ако онези „четири необходими неща“ са били част от церемониалния закон, и са били задължителни 21 години след разпятието, кога, ако въобще някога, са престанали да бъдат в сила? Нямаме запис, който да показва, че онези четири необходими неща някога са престанали да бъдат необходими; и затова, според теорията, че церемониалният закон е бил робско бреме, излиза че за християните не е възможно някога да станат съвършено свободни. Това нещо е сигурно, щом церемониалният закон е бил прикован на кръста, тогава апостолите, действайки в хармония с водителствата на Божия Дух, не биха заявили, че част от него е "необходими неща." И който твърди, че "четирите необходими неща" изисквани от съвета в Ерусалим, са били част от церемониалния закон, отрича факта, че той е бил прекъснат на кръста. Не мога ди си мисля, че ти би заел позицията, която зае, ако си бил отделил време да обмислиш внимателно въпроса.

[10]

Сега нека кажа накратко, каква според мен е истината относно съвета в Ерусалим. Определени хора слезли в Антиохия и учели братята, че ако не се обрежат не биха могли да се спасят. Тези хора, или други от същата класа, безпокоели много всички църкви, които Павел бил издигнал, между които били и галатяните. Мъжете които учели по този начин не били християни в действителност, но "фалшиви братя;" виж *Галатяни* 2:4. Като последица от това учение, мнозина се обърнали от евангелието. Уповавайки на обрязването за оправдание, те се облягали на счупена тръстика, която не би могла да ги ползва с нищо. Вместо чрез това да спечелят правда, те неусетно били доведени до нечестиви практики, защото без вяра в Христос никой не може да живее праведен живот. Сега нека предположим, че съветът е потвърдил ученията на тези фалшиви братя, и е постановил, че обрязването е необходимо за оправдание; какъв би бил резултатът? Би бил точно

следното; те биха отвърщали учениците от Христос; защото единствената цел за идването на Христос е да се приеме оправдание или прощение, и ако народът може да го получи без да идва при Христос, те разбира се не биха имали нужда от Него. Но каквото и да са постановили апостолите, все още си остава факт, че обрязването е нищо, и че учениците не биха могли да се оправдаят чрез него повече отколкото ако решат да го постигнат чрез щракане с пръсти. Следователно, ако те са били водени да положат доверието си в обрязването, биха си почивали доволни в греховете си; и ако ги водят към извършването на това действително би било като че им налагат хомот. Грехът е робство, и когато хората са учени да полагат доверието си в една фалшива надежда, която ще ги кара да си почиват доволни в греховете си, мислейки че са свободни от тях, означава просто, че те се утвърждават в робството.

Петър казал: "Защо изкушавате Бога, като налагате хомот на врата на учениците, който нито бащите ни, нито ние можехме да носим?" Бащите имали церемониалния закон и го носили; практикували го и процъфтявали под него, както казал Давид: "Онези които са насадени в дома Господен ще процъфтяват в дворовете на нашия Бог. Те ще носят също плод и в старостта си; ще бъдат плодоносни и процъфтяващи." *Псалм* 92:13, 14. Всеки който чете *Псалмите* ще види, че Давид не е смятал церемониалния закон за тежък хомот, нито е смятал, че е мъчително робство да се следват неговите наредби. За него е било наслада да принася благодарствените жертви, защото чрез това е показвал вяра в Христос. Вярата в Христос била самата душа и самия живот на службата му. Без това, неговото поклонение щяло да бъде една безсмислена форма. Но ако той е бил толкова зле информиран, за да предполага, че простото механично изпълнение на церемониалния закон би го очистило от греха му, тогава действително той би бил в едно жалко положение. Има два хомота,—хомота на греха (Сатанински хомот), и хомота на Христос. Хомотът на греха е труден за носене,—Сатана е коравосърдечен господар; но хомотът на Христос е лесен, и Неговото бреме е леко. Той ни [11] освобождава от греха, за да

можем да Му служим като носим Неговия мек хомот. *Матей* 11:29, 30.

Каква е била причината само четири неща да бъдат наложени на тези обезпокоени обърнати към вярата. Това било така, защото тези четири неща обхващали опасността. Съобразяването с юдейските церемонии като средство за оправдание, ги отделяло от Христос и по един естествен начин ги водело към това да гледат с благоволение на езическите церемонии. Било им казано, че никакви юдейски церемонии не се изискват от тях, а след това били предупредени относно четири неща, в които за тях имало най-голяма опасност. Ако обърналите се от езичниците започнели да отстъпват от вярата, блудството и консумирането на кръв щели да бъдат първите неща с които те биха се занимавали, понеже тези неща били толкова често срещани между езичниците, че въобще не се считали за греховни.

По този начин виждаме, че макар и съветът в Ерусалим да е взел под внимание церемониалния закон, и въпросът да е бил дали християните трябва (или не трябва) да го съблюдават, единствената важност, която била свързана с това, и единствената причина поради която поучаващите в полза на обрязването били упрекнати, била, че такова едно учение по необходимост довеждало до нарушение на моралния закон; а това е обобщението на учението в книгата *Галатяни*. Павел силно предупреждава Галатяните срещу обрязването им; не защото само по себе си обрязването е нещо ужасно, защото той самият бил обрязал Тимотей (и това също било след съвета в Ерусалим), но понеже те уповавали на обрязването за оправдание, и по този начин се откъсвали от Христос и отново изпадали в идолопоклонство.

Прескачам на стр. 33 от твоите заключителни бележки върху втората глава, където ти казваш:—

"Тук имаме почти две цели глави на това писмо, което е около една трета от цялото послание, и до този момент не сме имали дори едно единствено препращане към моралния закон; но във всичко дотук постоянно се правят референции към другия закон – този на Мойсей."

Мисля че, когато си писал горното, не си взел в предвид деветнадесети стих на втората глава. В този стих се казва: "Защото аз *чрез закона умрях спрямо закона*, за да мога да живея за Бога." Церемониалният закон *никога* не е имал силата да убива никого. Но дори да се приеме, че някога той е имал такава сила, самият той умря, тъй като бе прикован на кръста поне три години преди обръщането на Павел. Сега питам: Как Павел би могъл да бъде убит от закон, който е престанал да съществува три години преди това? Този стих показва съвсем ясно, че това се отнася за моралния закон. Това е същият закон на който се позовава и Павел, когато казва: "Някога бях жив без закона; но когато заповедта дойде, грехът оживя, и аз умрях. И заповедта, която бе наредена да ми докара живот, намерих, че е за смърт," *Римляни* 7:9, 10. Ограниченията на този кратък преглед не ми позволяват да дам тълкувание на тези препратки към закона във втората глава на *Галатяни*, така както се надявам да направя някога, но е нужно съвсем малко [12] място, за да се покаже, че позоваването в *Галатяни* 2:19 се отнася за моралния закон, а не за друг.

Виждам че прилагаш *Галатяни* 3:10 за церемониалния закон. Извършвайки това, ти със сигурност заемаш една нова позиция. Мисля че съм прочел всяка книга публикувана от Адвентистите от Седмия ден, и никога не съм прочел в някоя от тях за такава позиция. Напротив, всеки, който е писал по този въпрос е прилагал това за моралния закон и не виждам как може да има какъвто и да е шанс това да се приложи някак по-различно. Не поставям под съмнение твърдението, че "книгата на закона" включва и моралния и церемониалния закон. Радвам се че ти признаваш това, защото мнозина, които са говорили или писали по тази тема изглежда са твърдели, че „книгата на закона“ се отнася само за церемониалния закон. Ще забележиш, обаче, че книгата *Второзаконие* е почти изцяло посветена на морални наредби, и съдържа само една или две препратки към церемониалния закон, и тези препратки са към трите годишни празника, прототип на онова, което все още е в бъдещето. Това че моралният закон заема главното място в книгата *Второзаконие* трябва да е очевидно за всеки който чете внимателно тази книга. Виж глава 4:5-13; 6; (6:25 се използва повсеместно от

Адвентистите от Седмия ден във връзка с моралния закон); 11:8, 18-28; 13; и много други освен тези, които избрах произволно. *Второзаконие* 29:29 със сигурност се прилага за моралния закон, и използваният там израз (в последната част на изречението) показва, че моралният закон е особен обект на размисъл в книгата. А във *Второзаконие* 27 гл., където са описани проклятията, двадесет и шести стих (част от който се цитира в *Галатяни* 3:10), говори *само за моралния закон*.

Но макар несъмнено да е вярно, че церемониалният закон е бил включен в "книгата на закона," все пак трябва да търся доказателство от Писанието във връзка с твърдението, че е било произнесено някакво проклятие за неизпълнение на церемониалния закон като независим/отделен закон. Ще се опитам да изясня какво имам предвид. Не може да има морално задължение за изпълнение на нещо, което не се изисква от моралния закон. Това е просто един друг начин да се каже, че грехът е престъпване на закона. Ако грехът може да бъде вменяван по което и да е време за изпълнение или за неизпълнение на какъвто и да е акт, който не е забранен или наложен от моралния закон, тогава по необходимост следва, че моралният закон не е съвършено правило за действие. Но моралният закон е съвършен закон. Той е въплъщение на цялата правда, а именно – правдата на Бога; и нищо повече не може да се изисква от който и да е човек, освен съвършено послушание към него. Този закон е така обширен, че обхваща всеки акт и всяка мисъл, така че е напълно невъзможно някой да зачене такъв грях, който не е забранен от моралния закон. Не виждам как тази позиция може да бъде поставяна под съмнение от такъв, който вярва в божествения произход и продължаващата валидност на закона; но твоята позиция буквално отрича, че моралният закон е съвършено правило за поведение; понеже казваш, че проклятието е прикрепено както към церемониалния, така и към моралния закон.

[13]

Не мисля, че ще отречеш, че проклятието на закона е смъртта, и затова няма да се спирам на това, за да предлагам обширно доказателство, но все пак няколко думи може да не са излишни.

Забелязвам просто следните точки: 1. Проклятието на закона е това което Христос е понесъл заради нас. Виж *Галатяни* 3:13. 2. Това проклятие се състои в това да бъдеш повесен на дърво. Виж последната част на същия стих. 3. Това окачване на дървото било разпъването на Христос, защото по никое друго време Той не е бил окачван на дърво; и Петър казал на нечестивите юдеи: "Бог на бащите ни възкреси Исус, когото вие убихте и окачихте на дърво." *Деяния* 5:30. Следователно смъртта е проклятието, което Христос понесъл за нас; но смъртта е заплатата на греха, а грехът е нарушението на моралния закон. Следователно Христос понесе за нас проклятието на моралния закон. Няма друг закон, с който да е свързано проклятие. Сигурно е, че никакво проклятие не е и не може да бъде произнесено освен срещу грях; затова ако проклятието е произнесено заради провал в съобразяването с ритуалите на церемониалния закон, тогава самият този провал трябва да е грях, и тогава ще следва че и церемониалният закон е стандарт за праведност. Не виждам как с твоята позиция можеш да избегнеш заключението, че в епохата на юдеите, моралният закон не е или най-малкото не е бил сам по себе си свършен стандарт за праведност. Големият недостатък който откривам в поддържаната от теб позиция е, че тя подценява моралния закон и подценява съответно и евангелието.

Нека повтора аргумента: Ако проклятието е част от церемониалния закон, тогава нарушаването на церемониалния закон е грях; а ако нарушаването на церемониалния закон е грях, тогава няма грях, който да е забранен от десетте заповеди; и тогава десетте заповеди не са свършено правило за действие; и нещо повече, щом като церемониалният закон е премахнат, от това следва, че сега стандартът за праведност не е така свършен, както е бил в дните на Мойсей. Ако това не е едно закономерно заключение от предпоставките на твоите твърдения, ще трябва да призная невежеството си в логиката. Друга точка: Никой грях не може сам да се премахне, нито може да бъде изкупен в следствие с някакво добро дело. Следователно трябва да има схема за умилоствението на греха. Ако грехът се вменяваше за пренебрегване на церемониалния закон, какво лекарство се е осигурявало за този грях? Церемониалният закон са били просто

наредбите на евангелието. Ако осъдените грешници са били осъждани и от самото средство за тяхното спасение, тогава действително то трябва да е било бреме. Човекът е наистина в едно окаяно състояние, когато даденото му за тежка болест лекарство служи само за влошаване на тази болест.

Но ще кажеш (и отново с право), че онези, които отказват да се съобразят с изискванията на церемониалния закон, са били предавани на смърт. Защо това е било така, ако не се е съдържало проклятие в церемониалния закон? Ще отговоря. Престъпникът на моралния закон справедливо е заслужавал смърт, но Бог е предоставил опрощение за всички, които го приемат. Това опрощение било при условие на вяра в Христос, и е било наредено вярата в Христос [14] да бъде изявена чрез ритуалите на церемониалния закон. Ако даден човек се е покаявал от неговите грехове, и е имал вяра в Христос, той щял да я изяви, и щял да получи прошката; и тогава, разбира се, нямало да му се наложи наказание. Но ако нямал вяра в Христос, той не би се съобразил с условията за прошка, и тогава, разбира се, наказанието за греха щяло да се наложи. Наказанието не било заради неуспешно провеждане на ритуалите на церемониалния закон, но заради грехът, който е можел да бъде опростен в случай, че е била изявена вяра. Мисля че всеки може да види истинността на тази позиция. Нека илюстрираме това. Да вземем един човек, който е извършил убийство, и се намира под смъртна присъда. Казва му се, че Управителят ще му прости, ако признае вината си, покае се за своя грях, и направи приложение за опрощение; но той отказва да направи това, и на закона се позволява да следва своя курс, и той е обесен. Защо е обесен? Дали защото отказва да направи приложение за прошка? В никакъв случай. Той е обесен заради убийството. Никаква част от наказанието не е наложена поради това че той е отказал да поиска прошка, и все пак, ако той *беше поискал* прошка, всяка част от наказанието щеше да бъде опростена. Така е и с грешника в неговото отношение към Божия закон. Ако той презира предложението за прошка, и показва своето незачитане чрез отказ да предприеме необходимите стъпки за получаване на прощение, тогава се позволява на проклятието на

закона, което е смъртта, да падне върху него. Но отказът да се получи прошка не е грях. Бог *кани* хората да приемат прошка, но Той няма закон, който да ги *принуждава* да бъдат опростени. Убиецът, на когото е било предложено прощение и го е отхвърлил, не е по-виновен от някой, който е извършил същото престъпление, но *не* му е било предложено прощение. Не знам как това може да бъде изяснено по-добре; не виждам и нужда от такова нещо. Обобщението на всичко това е следното: Грехът е престъпване на моралния закон, а не нарушението на който и да е друг закон, защото моралният закон обхваща всяко задължение. Към нарушаването на закона е прикрепено проклятие, и това проклятие е смъртта; "защото заплатата на греха е смърт." Но за онези които упражняват вяра в Христос е осигурена прошка. И тази вяра се показва чрез изпълнението на определени ритуали. Преди Христос, това е ставало чрез принасянето на жертви; от Христос нататък, това става чрез кръщението и Господната вечеря. Тези които имат реална вяра ще покажат това по предписания начин и ще избегнат наказанието. Онези които нямат вяра ще получат наказанието. Точно това имал предвид Христос, когато Самият Той казал на Никодим: "Защото Бог не изпрати Сина Си в света, за да осъди света; но за да може чрез Него светът да бъде спасен. Който вярва в Него не е осъден; но *който не вярва, вече е осъден, защото* не е повярвал в името на единородния Син на Бога." *Йоан* 3:17, 18.

Чудя се как можеш да прочетеш *Галатяни* 3:11, 12, и да си представиш, че думата закон в тези стихове има и най-малка връзка с церемониалния закон. Цитирам ги: "Но че никой човек не се оправдава пред Бога чрез закона [15] е явно; защото, Праведният ще живее чрез вяра. А законът не е от вяра; но човекът, който го изпълнява ще живее чрез него." Не изглежда така сякаш някакъв коментар би могъл да направи по-ясна истината, че тук се има предвид само моралния закон. Не можеш да избегнеш това заключение, казвайки, че това че никой не се оправдава чрез закона пред Бога, се прилага с еднаква сила за *всеки* закон, и по тази причина това *може* да се приложи както за церемониалния, така и за моралния закон. Въпросът не е за какъв закон *може* да се отнася, но за какъв закон *се* отнася? Законът за който се говори тук

е един закон за който се казва: "Човекът, който го изпълнява ще живее в него". Това определено е истина за моралния закон. Равносилно е на *Римляни* 2:13: "Изпълнителите на закона ще бъдат оправдани." Тъжният факт, че няма изпълнители на закона не унищожават истината, че изпълнителите на закона ще бъдат оправдани. Съвършеното съобразяване с моралния закон е всичко, което Бог би могъл да изисква от всяко творение. Такава служба по необходимост би донесла вечен живот. Но човек би могъл да изпълнява всяка точка от церемониалния закон с най-пълна съвестност и пак да бъде осъден. Фарисеите били стриктни пазители на церемониалния закон, но били проклетни; следователно този текст не би могъл да има и най-малка връзка с церемониалния закон.

Отново текстът казва: "А законът не е от вяра." Но церемониалният закон не беше *от нищо друго освен вяра*; беше въпрос на вяра от начало докрай. Вярата беше това което определи цялата разлика между приношението на Авел и това на Каин. Виж *Евреи* 11:4. Единствено вярата даваше на тази система цялата сила, която тя някога е имала. И това пак е едно положително доказателство, че не се говори за церемониалния закон.

Не изглежда нужно да се показва, че *Галатяни* 3:11-13 съдържа препратка към моралния закон, и то изключително към моралния закон. До издаването на твоя памфлет, никога не е бил излаган противоположен възглед от Адвентистите от Седмия Ден. Наистина не мога да повярвам, че ти би отрекъл умишлено, че законът, който е обект на размисъл там, е моралният. Ограниченията на този преглед няма да ми позволят да разгледам всеки случай на думата „закон“ в книгата на *Галатяните*, и да покажа нейното приложение, но искам да задам един въпрос: Разумно ли е да се предполага, че апостолът би използвал думата, "законът," на едно място, а няколко стиха след това, без да променя своята тема, или нещо което да показва промяна, използвайки отново същата дума, и на двете места да прави препратка към два напълно различни закона? Ти самият казваш, че това не е разумно. Ако беше вярно, че апостолът е писал по един толкова неопределен начин като този, използвайки понятието

„законът“ в един стих, позовавайки се на моралния закон, а в следващия стих като препратка към церемониалния закон, тогава никой не би могъл да разбере неговите писания докато не получи същото ниво на вдъхновение като това на апостола.

[16]

Отново отварям книгата ти на стр. 39-та, и чета следното:—

"Ако тези Галатяни са щели да установят наново цялата юдейска система, което би бил логичния резултат от тяхното действие при възприемането на обрязването, по този начин те биха довели себе си под проклятие."

В същия абзац ти казваш, че твърдението: "Проклет всеки, който *не продължава* да извършва всичко което е написано в книгата на закона," се прилага за церемониалния закон, и че Галатяните са довеждали себе си под това проклятие, защото щели *да установят наново цялата юдейска система!* Не мога да видя логика в това. Ако това беше вярно, случаят би бил от типа "Ще си проклет ако го правиш и ще си проклет ако не го правиш."

Преминавам към аргумента ти върху *Галатяни* 3:17-19. В тази връзка ти казваш:—

"Този закон е даден четиристотин и тридесет години след обещанието към Авраам. Би ли могъл следователно той да е същият като 'Моите заповеди, Моите постановления и Моите закони', които Авраам е спазил? *Битие* 26:5. Те очевидно са били моралният закон; следователно не е възможно." — с. 43.

Това е един аргумент, който доказва прекалено много. Това е връщане към възгледа на Кампбелит, че моралният закон не е съществувал преди да е бил даден на планината Синай. Аргументът ти твърди, че моралният закон не е бил даден на планината Синай, защото е съществувал в дните на Авраам. Но е факт, че Бог изговорил *някакъв* закон от планината Синай и че това събитие е било четиристотин и тридесет години след обещанието към Авраам; следователно твърдението ти, че законът, който бил даден четиристотин и тридесет години след времето на Авраам не може

да бъде моралния закон, защото Авраам е пазил моралния закон, поддържа идеята, че даденият на планината Синай закон *не е* бил моралният закон. Също така, ако твоят аргумент е валиден, би се доказало, че въпросният закон не е и церемониалният, защото Авраам го е имал в същината му. Той имаше обрязване, за което ти казваш, че се отнася за целия церемониален закон, а имаше и жертви. Мисля че когато ревизираш книгата си, този аргумент най-малкото трябва да бъде изоставен.

След това казваш:—

"Този закон беше 'добавен заради *престъпленията*.' Оригиналната дума означава 'да през, или над; да престъпи или наруши.' Значи този закон, е бил 'добавен', понеже някакъв друг закон е бил 'преминат,' 'престъпен,' или 'нарушен.' Не е бил 'добавен' към самия себе си, понеже той самият е бил 'нарушен.' Това би било абсурдно ако се приложи за моралния закон; защото никой от нас не твърди, че моралният закон е съществувал в по-голяма степен след като са били изговорени заповедите, отколкото преди това. Всички те съществували преди това, но Израил може да е бил в неведение относно някои техни части."

Изглежда сякаш твоят принципен аргумент е една игра на думи. За да се противопоставиш на нещо, не е достатъчно да кажеш, че то е абсурдно. [17] Някои неща може да изглеждат абсурдни за един човек, но да изглеждат много разумни за друг. Павел казва, че за някои хора проповядването на кръста е глупост или абсурд, и аз често съм чувал как хората се подиграват на идеята, че смъртта на една личност би могла да изкупи греховете на друга. Те наричат една такава идея абсурд, но за теб и мен това е в съвършена хармония с разума. И когато казваш, че терминът "добавен" е абсурдно да се прилага за моралния закон, трябва да подкрепиш твърдението си с доказателство, за да има то някаква стойност.

Ти казваш: "Не е правилно да се каже, че моралният закон е бил 'определен' четиристотин и тридесет години след Авраам, когато виждаме, че той е съществувал и той напълно го е спазвал по това време." Този аргумент вече беше коментиран, но аз ще коментирам още малко в тази посока. Ако законът за който се говори тук е церемониалният, и твоят току що цитиран аргумент е валиден,

тогава това изключва възможността за съществуването на какъвто и да е церемониален закон по времето на Авраам; но Авраам е имал съществените части на церемониалния закон, въпреки че този закон не е бил даден официално. Ако отричаш, че Авраам е имал церемониалния закон, и настояваш, че този закон не е бил даден преди 430 години от неговото време, тогава бих желал да попитам, каква поправителна система е съществувала преди изхода? Казваш че церемониалният закон е бил добавен поради престъпленията, тоест, като поправителна система. Тогава защо той не е бил добавен веднага след извършването на престъплението, а 2,500 години по-късно? Аз настоявам, че поправителната система е влязла веднага след грехопадението, и като доказателство ти цитирам приноса на Авел. Твоят аргумент би отложил поправителната система до изхода. Ти можеш да кажеш, че по това време церемониалният закон е бил даден по-официално и по-обстоятелствено от преди; много добре, но ако този аргумент ще се прилага за церемониалния закон, (както и ще се направи по един неопровержим начин) защо да не се приложи в еднаква степен и за моралния закон? Не можеш да отречеш, че моралният закон е бил даден на Синай, въпреки че е бил познат още от сътворението. Защо е бил даден тогава? Защото никога не е бил официално провъзгласяван. Доколкото знаем, никакво копие от него не е било написано някога, и голямата маса от хората са били почти напълно в неведение относно него. Ти самият казваш, че Израил може да е бил в неведение относно някои части на моралния закон и това несъмнено е вярно. Тогава има голяма причина той да бъде даден по това време,—поради престъпленията. Ако всички хора са познавали закона и са му били послушни, неговото прогласяване на Синай не би било нужно; но понеже те били невежи относно неговите изисквания и са го нарушавали, затова тогава е станало необходимо той да се даде.

Но ти казваш, че не е подходящо понятието „добави“ да се прилага за моралния закон. Самата Библия трябва да определи това. В петата глава на *Второзаконие*, Мойсей изрежда пред израилтяните какви са били обстоятелствата при даването на закона. Стихове 5-21 съдържат същината на десетте заповеди, и за

тях Мойсей казва във двадесет и втори [18] стих: "Тези думи Господ изговори на цялото ви събрание на планината отсрещо огъня, от облака, и от гъстия мрак, със силен глас; и не ДОБАВИ повече." Терминът „добави,“ в този стих, е точно същият в Септуагинтата, както представеният като "добави" в *Галатяни* 3:19. Еврейската дума е същата онази, която в *Битие* 30:24 е представена като "прибави". Никой не може да отрече, че във *Второзаконие* 5:22, това има несъмнена връзка с моралния закон, и то само с него. За мен няма значение дали ще го представиш като "добави," "изговори," или "обяви"—няма разлика. В текста от *Евреи* 12:18, 19 имаме безпогрешна препратка към гласа на Бога, който изговаря закона от Синай, и молбата на хората Бог да не им говори повече (*Изход* 20:18, 19) и там четем: "и глас на думи – такъв, че онези, които го чува, се помолиха да не им се *говори* повече нито дума." Тук думата преведена като „говори“ е същата онази, която е преведена като „прибави" в *Галатяни* 3:19 и *Второзаконие* 5:22. Ако искаме можем да представим това така: "онези, които го чува, се помолиха да не им се *добавя* повече нито дума." и тогава бихме имали едно уеднаквено представяне. Или пък бихме могли да го уеднаквим с думата "изговори," и тогава във *Второзаконие* бихме прочели, че Господ е изговорил всички онези думи на планината, отсрещо огъня, и т. н., с голям глас, "и повече не проговори;" и това би била точната истина и едно добро представяне. По подобен начин бихме могли справедливо да представим *Галатяни* 5:19 така: "беше *изговорен* заради престъпленията." Или бихме могли да вземем думата във *Второзаконие* 5:22 в същия смисъл в който е използвана в *Битие* 30:24, и тогава отново би се явила същата идея. Когато Рахил каза: "Бог ще ми добави друг син," било също все едно е казала, "Бог ще ми даде друг син." Така че значението във *Второзаконие* 5:22 е че след като Господ им бил дал заповедите записани в предишните стихове, Той не им дал повече. Изглежда ми много разумно, понятието „добави“ да се приложи за моралния закон; и разумно или не аз със сигурност цитирах два текста освен *Галатяни* 3:19, които го прилагат по този начин. Но не можеш да намериш в Библията и *един единствен случай* на употреба на

думата "добави," който да се прилага за церемониалния закон, така че да подкрепиш своя възглед върху *Галатяни* 3:19.

Второзаконие 5:22 казва ясно, че десетте заповеди са били изговорени от Господ, и че нищо освен десетте заповеди не е било изговорено, дадено, или добавено. *Галатяни* 3:19 ни казва защо са били изговорени. Било е заради престъпленията; тоест, понеже хората като цяло са били невежи относно закона. Не можем да си играем с думата „добави“ и да я използваме в един математически смисъл, но по необходимост трябва да я използваме в смисъла на заявление или говорене. Нямаше повече, отколкото преди това, от моралния закон, след като Бог го изговори на Синай, но със сигурност той беше опознат доста по-добре, отколкото преди, и вече имаше по-малко извинение за греха отколкото преди. В предшестващите стихове апостолът говорил за обещанието към Авраам, и сключеният с него завет. Твърдението [19], че този завет е бил потвърден в Христос показва ясно, че заветът с Авраам потвърждава прощението на греховете чрез Христос. Но прощението на греха по необходимост предполага едно познаване на греха. Само праведните могат да бъдат наследници на обещанието, а познанието за греха и правдата могат да се придобият само чрез моралния закон. Следователно, даването на закона по един по-специален начин от преди, е било необходимо, за да могат хората да станат участници в благословенията обещани на Авраам.

Точно същото е казано и в *Римляни* 5:20, "А освен това влезе и законът, за да може да се умножи престъплението;" и аз никога не съм познавал Адвентист от Седмия Ден, който да има някакъв проблем с прилагането на това към моралния закон; е все пак е сигурно, че текстът в *Галатяни* 3:19 е труден текст. Думата преведена там като "влезе" означава буквално, "дойде в." Ревизираната версия го представя така, "влезе покрай." Но моралният закон е съществувал преди дните на Мойсей, както е видно от стихове 13, 14 на същата глава, а също и от израза в същия стих: "за да може престъплението да изобилва," показвайки че грехът—престъпването на закона—е съществувал преди да влезе законът. Макар че законът е съществувал в цялата си сила преди изхода, все пак той "дойде в," "влезе," бе изговорен, или даден, или

се "добави" по това време. И защо? За да може престъплението да изобилства, т. е., "чрез заповедта грехът да може да стане изключително греховен;" така че това което преди е било грях, да може по-ясно да се види че е грях. Така той влезе, или беше добавен, "поради престъпленията." Ако не са били престъпленията, не би било необходимо законът да влиза при Синай. Защо е влязъл поради престъпленията? "За да може грехът да изобилства;" така че да направи грехът да изглежда по-голям от преди, така че хората да могат да бъдат доведени до супер изобилната благодат на Бога, така както тя е изявена в Христос. И така той станал детеводител, педагог, за да докара хората при Христос, за да може те да бъдат оправдани чрез вяра и да бъдат направени правда на Бога в Него. И затова по-късно се казва, че законът не е срещу обещанията на Бога. Той действа в хармония с обещанието, защото без него обещанието не би имало ефект. И това атестира неотменимостта на закона по един най-силен начин.

Не ме е грижа за мненията на коментаторите, освен ако те не заявяват в по-ясна форма това, което вече е било доказано от Библията; но тъй като в своя памфлет ти изглежда възлагаш значително доверие в мнението на коментатори, може и да не е безполезно тук да се цитират няколко. Правя го, обаче, не защото смятам, че те добавят нещо към аргумента, а само като контраст на твоите цитати, а и понеже те вероятно представят случая малко по-ясно отколкото съм го направил аз. Професор Бойс, в своите *"Критически бележки върху гръцкия текст на Галатяни,"* казва във връзка с този текст:—

"Поради престъпленията показва, следователно, идеята, да се даде познание за престъпленията, да направи напълно ясно и изразително {20} какви всъщност са били престъпленията на божествените изисквания."

Той също казва:—

"В синхрон с тази идея, а може би дори е и загатнато тълкуванието, че така се въздържат престъпленията."

Той цитира Еразъм, Олшаусен, Неандер, Де Вет, Евалд, Лутер, Бенгел и други, които поддържат същия възглед. Ако мненията на коментаторите трябва да решат този въпрос, мисля, че моралният закон пак ще излезе начело.

Д-р Барнс казва следното относно израза "заради престъпленията:"—

"Поради престъпленията, или във връзка с тях. Смисълът е че законът е бил даден, за да покаже истинското естество на престъплението, или за да покаже какво е грехът. Не е било, за да се разкрие път за оправдание, но за да разкрие истинското естество на греха; да възпира хората от извършването му; да изяви неговото наказание; да убеди хората в него, и по този начин да бъде '*спомагателно средство*' и подготовка за делото на изкуплението чрез Изкупителя. Това е истинският запис на Божия закон, както е даден за отстъпили хора, и тази употреба на закона все още съществува."

А д-р Кларк казва:—

"Бил е даден, за да можем да познаем своята греховност, и заради нуждата в която се намираме от милостта на Бога. Законът е *правилната линия, правият ъгъл*, който определя *наклона* на поведението ни. Вижте коментарите към *Римляни* 4:15, и особено тези върху *Римляни* 5:20, където този въпрос е обсъждан подробно и символът е обяснен."

Аргументът ти срещу моралния закон, че е „добавен поради престъпленията" ще се приложи с еднаква сила срещу моралния закон, който е "влязъл, за да избобилства престъплението." Ако твърдиш, че *Галатяни* 3:19 не може да се приложи за моралния закон, тогава трябва също да настояваш, че *Римляни* 5:20 не се прилага към този закон.

Цитирам още от памфлета ти, от абзаца който завършва в началото на 44-та страница:—

"Би било абсурдно да се предполага, че този закон е бил 'добавен' към себе си. Това със сигурност се прилага разумно за друг закон, въведен, понеже онзи, който е съществувал преди това е бил 'нарушен.' Един закон не може да бъде престъпен докато не съществува; защото 'където няма закон, няма и престъпление.'"

Вече показах силата на понятието „добави.“ Никога не съм твърдял, че някакъв закон е бил добавен към себе си, или че с дадената дума „добави“ се има предвид някакъв математически процес. Какво имаш предвид като казваш, че един закон не би могъл да бъде престъпен докато не съществува? Изглежда намекаваш, че моралният закон не е съществувал, така че да може да бъде престъпван преди даването му на планината Синай. Знам че не вярваш в това, и все пак в един друг абзац това е загатнато дори още по-ясно. Отново ще цитирам *Римляни* 5:20: "А освен това влезе и законът, та да може да изобилства престъплението, но където изобилстваше грехът, благодатта изобилстваше много повече." Този [21] закон несъмнено е моралният закон, но ти може да кажеш, че е невъзможно това да бъде моралният закон, защото престъпленията са съществували преди законът, за който се говори тук, да е влязъл; и че там където няма закон, няма престъпление; и следователно законът, който е влязъл тук е някакъв друг закон. Но тук ти не би защитавал една такава позиция. Ти би настоявал, така както и аз, че значението на текста е, че законът е влязъл, или е бил даден, за да може грехът да се яви в своята истинска чудовищност. Както Павел казва на друго място: грехът стана изключително греховен чрез заповедта. Моралният закон е съществувал от сътворението, а и много преди това. Патриарсите са имали познание за него, а също и всички предпотопни хора и содомците, защото те били сметени за грешници; но той не е съществувал в писмена форма, и онези които не са били в непосредствена връзка с Бога, не биха могли да имат това съвършено познание за закона, което би им показало пълната гнусота на греха. Те биха познали, че нещата, които са извършили, са погрешни; но те не можеха да осъзнаят своята пълна чудовищност; и случаят бе особено такъв, тогава когато израилтяните излязоха от египетско робство. А Бог беше сключил завет с Авраам и му беше обещал чудесни неща, но само при условие на съвършена праведност чрез Христос; и ако хората някога са достигали до тази съвършена праведност, те трябва да са имали закона в неговия пълен обхват, и трябва да са знаели, че много от нещата, които преди може да са считали за

безобидни, всъщност са греховни. Така че законът е влязъл, за да може престъплението да изобилства; и понеже престъплението изобилстваше, и хората видели своята поквареност, те открили онази супер изобилстваща благодат, която можела да покрие греховете им. Случаят е толкова ясен, и аргументът в *Галатяни* 3:19 е толкова ясен паралел, че се чудя как някой, който има някаква правилна концепция за отношението на закона и евангелието може и за миг да постави това под съмнение.

Отново на стр. 44-та чета:—

"Моралният закон е представен като престъпният закон. Но 'добавеният' закон, за който говори Павел, осигури символично прощение за тези престъпления, докато *истинската* Жертва бъде принесена."

Аз вече коментирах достатъчно погрешното ти приложение на думата „добави“, но в току що цитирания текст има една идея, която съжالياвам, че виждам да се поучава и до днес в някаква степен. И тя е, че в така наречената юдейска диспенсация прощението на греховете е било само *символично*. Думите ти показват ясно, че не е имало истинско прощение на греховете докато Христос, истинската Жертва, не е бил принесен. Ако това е така, бих желал да попитам как Енох и Илия са отишли в небето. Дали са били взети там без да са им простени греховете? Дали са прекарвали в небето две или три хиляди години преди греховете им да бъдат простени? Самият факт, че са били взети в небето е достатъчно доказателство, че греховете им наистина са били простени. Когато Давид казва: "Блажен е този, чиито грехове са простени, чиито грехове са покрити," той има предвид точно [22] каквото и Павел, когато използвал същите думи. Давид казал на Господ: "Ти прощаваш нечестието на греха ми." Това не е било престорено прощение. Изрично било заявено, че ако някоя душа съгреша срещу заповедите на Господ, трябва да принесе своята жертва и греховете ѝ ще бъдат простени. *Левит* 4:2, 3, 20, 26, 31. В самата жертва нямаше стойност, тя бе символична, но прощението беше толкова реално колкото всяко друго, което е било давано след разпятието. Как би могло да е така? Просто защото Христос е

Агнето заклано от основаването на света. Това че Той щеше да се принесе в жертва бе обещано на първите ни родители в Едем, и потвърдено на Авраам с клетва от Бога, и затова, по силата на това обещание, Авраам, Исаак, Яков и всички, които искаха, щяха да получат също толкова сила от кръвта на Христос, колкото можем и ние. Че това прощение беше реално, е видно и от факта, че Авел, чрез своя принос, получи свидетелство че е праведен. Но не може да има праведност, която не е била предшествана от прощение. Ако прошката е била фигуративна (символична), тогава правдата трябва също да е фигуративна. Но Авел, Ной и Авраам и останалите, наистина бяха праведни; те имаха съвършената правда на вярата; затова трябва да са имали и действително прощение. Това е показано още чрез факта, че прощението на греховете трябва да предшества цялата правда. Защото не може да има правда без вяра (*Римляни* 6:23), и вярата винаги докарва прошка. *Римляни* 3:24, 25; 5:1.

Цитирам следващия абзац от твоя памфлет на стр. 44:—

„Докато дойде семето,' ограничава продължителността на тази поправителна система, без всяко съмнение. Думата 'до' или 'докато,' винаги е имала такова значение. 'Добавеният' закон, тогава, не е трябвало да съществува по-дълго от 'докато дойде семето.' Това е заявено по един непогрешим начин от използвания език. Дали моралният закон не достига повече от пълното разкриване на Месията? Никой Адвентист от Седмия Ден няма да отрече това. Но точно такъв е бил случаят с другия закон.“

Казваш че добавеният закон не е трябвало да съществува повече от времето докато дойде семето, понеже думата „до“ или „докато“ *винаги* е имала значението на определена ограничена продължителност. Нека ти цитирам няколко текста. В *Псалм* 112:8, чета следното за добрия човек: "Сърцето му е утвърдено, той няма да се уплаши, *докато* не види това което е желал за враговете си." Смяташ ли че това предполага, че веднага щом добрият човек е видял желаното за враговете си, и ще се уплаши? Отново чета за Христос в *Исая* 42:4, "Той няма да отпадне, нито ще се обезкуражи, *докато* не постави съд на земята." Смяташ ли че думата „докато“ в този случай ограничава продължителността на времето през което

Христос няма да бъде обезкуражен? И това предполага ли, че веднага след като установи съд на земята, Той ще отпадне и ще се обезсърчи? Отговорът е в самия въпрос. Отново в *Данаил* 1:21, чета: "И Данаил продължи чак до първата година на цар Кир." Това означава ли, че той не е живял повече? По никакъв начин, защото [23] в десетата глава четем за едно видение, което му е било дадено в третата година на Кир. *1 Царе* 15:35 казва, че "Самуил не дойде вече да види Саул до деня на смъртта му." Смяташ ли че той е отишъл да го види веднага след като е умрял? Тези текстове показват, че "докато" не ограничава задължително продължителността на това нещо за което се прилага, и не загатва непременно, че законът е престанал при идването на семето. Обяснението за точното значение на терминът в този случай оставям за по-късно.

Отново цитирам от твоя памфлет:—

"'Добавеният' закон бил 'нареден от ангели в ръката на един ходатай.' Всички са съгласни, че този 'ходатай' е бил Мойсей, който е отивал между Бога и хората. Оригиналната дума за 'нареден' е представена от Грийнфийлд като 'прогласен'; той цитира този текст като илюстрация. Вярно ли беше, че десетте заповеди бяха 'наредени,' или 'прогласени,' 'от ангели,' 'в' или 'чрез ръката на Мойсей'? Самият Бог ги изговори с глас, който разтърси земята, и ги написа със собствения Си пръст на каменни плочи. Но другият закон беше даден чрез ангели, и се написа в една 'книга' с 'ръката на Мойсей.' Ако читателят желае да види някои от случаите в които са използвани по същество същите изрази когато се говори за 'закона на Мойсей,' ние го препращаме към *Левит* 26:46; *Числа* 4:37; 15:22, 23, и особено *Неемия* 9:13, 14, където се прави ясна разлика между законите, които Бог изговори, и 'наредбите, постановленията и законите' дадени 'чрез ръката на Мойсей.' "

Има няколко точки в този абзац, и ние ще ги коментираме последователно. Първо, церемониалният закон беше ли даден от ангели? Онези които като теб поддържат тази позиция, казват че това е било така, и цитират като доказателство *Галатяни* 3:19. Това обаче не е едно компетентно свидетелство по този въпрос, защото това е самият обсъждан текст; но в ущърб на твоята теория, това е

единственият текст, който можеш да цитираш. Така че "доказателството" че церемониалният закон е бил даден от ангели е нищо друго освен разсъждение в затворен кръг. Така ти казваш, че *Галатяни* 3:19 се отнася за церемониалния закон, защото говори за един закон, който е бил „нареден от ангели," след това "доказваш", че церемониалният закон е бил изговорен от ангели, като цитираш *Галатяни* 3:19, който текст вече си „доказал“ като отнасящ се за церемониалния закон. Това не доказва нищо, а само повдига въпроса. Ти започна, показвайки, че *Галатяни* 3:19 препраща към церемониалния закон, защото говори за един закон нареден от ангели. За да направиш това по един добър начин, трябва да цитираш най-малко *един* друг текст от Библията, където най-малкото е *загатнато*, че ангелите са дали церемониалния закон, но ти не можеш да направиш това.

Сега пък от друга страна, връзката на ангелите с даването на десетте заповеди от Синай е отбелязана по един най-ясен начин. Цитирам първо *Псалм* 68:17: "Колесниците на Бога са двадесет хиляди, дори хиляди ангели; Господ е между тях, както на Синай, в свящото място." Ще се позова и на друг текст: *Второзаконие* 33:2: "Господ дойде от Синай, и се издигна към тях от Сиир; Той възсия от планината Фаран, и дойде с десетки хиляди светии [святи същества,—ангели]; от [24] десницата Му излезе огнен закон за тях." Тези текстове показват ясно, че Божиите ангели са били на Синай, когато е бил изговарян закона. Те очевидно са били там с определена цел, макар че не можем да кажем каква е била тя. Но имаме още по-силно свидетелство в обръщението на Стефан, *Деян* 7:51-53: "Вие коравовратни и с необрязано сърце и уши, вие винаги се противите на Светия Дух; както правеха бащите ви, така правите и вие. Кого от пророците не са гонили бащите ви? И убиха онези, които предсказваха за идването на Праведника на когото вие сега станяхте предадели и убийци; които приехте закона чрез ангелско разпореждане, и не го опазихте." Законът който не са опазили тези нечестиви юдеи беше моралният закон, за който Стефан казал, че е

бил даден "чрез *разпореждането* на ангели,"—точно същото понятие, което в *Галатяни* 3:19 е представено като "наредено от ангели." Думата *диатассо*, представена като "нареждам," означава, според Лидъл и Скот, "да приготвиш, да наредиш, да установиш, да определиш в порядък, да изведеш армия." Думата "разпорежи," в *Деяния* 7:53, е от *диатаксис*, едно съществително добито от предшестващия глагол, и означава, "разпореждане, нареждане, особено - извеждане на армии в реда на битката." Тези думи също имат значения като "да постановя," да "завеща," но първото значение изглежда предава идеята за думите, така както са използвани в цитирания текст.

Въпросният текст не казва, че ангелите са *изговорили* закона, и ние добре знаем, че те не са изговорили нито моралния, нито церемониалния закон. Самият Господ ги е изговорил и двата - единият директно на народа, а другия на Мойсей. Но ангелите явно са били там, в техния регулярен ред, като небесни армии. Точно каква роля е трябвало да играят, никой не може да каже, защото Библията не представя конкретно това. Всичко което твърдя е, че Писанията говорят за тях като за интимно свързани с даването на моралния закон; докато няма и един текст в Библията, който да ги споменава във връзка с даването на церемониалния закон; и текстът в *Деяния*, който вече цитирах, казва ясно за моралния закон, че е бил даден "чрез *разпореждането* на ангели." Изразът "нареден от ангели," е този върху който защитниците на церемониалния закон в *Галатяни* са поставили главното си упование; но дори и той е срещу тях.

На второ място, разликата която се прави между моралния и церемониалния закон, (а именно, че моралният закон е бил изговорен от Господ, а церемониалният от Мойсей) няма да устои. Самите текстове които цитираш са против тази разлика. Ще взема първия: *Левит* 26:46. Там пише: "Това са постановленията, съдбите и законите, които Господ направи между Себе Си и израилтяните на планината Синай чрез ръката на Мойсей." Това е последният стих на главата. В първите два стиха на главата се казва: "Да не си правите идоли нито ваяно изображение, нито да си въздигате образ, нито да си поставяте някакъв образ от камък в страната си, та да му

се покланяте; защото Аз съм Господ вашият [25] Бог. Съботите ми да пазите, и светилището Ми да почитате; Аз съм Господ." И след това главата продължава с инструкции за спазване на заповедите на Господ, ходенето в Неговите постановления, и разказва какви съдби ще дойдат върху тях, ако нарушават заповедите, особено съботата, и след това приключва с думите цитирани в началото. Но в цялата глава няма и следа от препращане към церемониалния закон.

Твоята следваща препратка: *Числа 4:37*, не съдържа връзка нито с моралния, нито с церемониалния закон. Просто се казва, че Мойсей и Аарон са преброили семействата на каатците, "според заповедта на Господ чрез ръката на Мойсей."

Третата ти препратка: *Числа 15:22, 23*, съдържа непогрешима връзка с моралния закон, и то само с него, ако двадесет и четвърти, двадесет и пети и двадесет и шести стих се четат свързано. Ще ги цитирам: "И ако съгрешите и не изпълните всички тези заповеди, които ГОСПОД каза на Мойсей — всичко, което ГОСПОД ви заповяда чрез Мойсей от деня, когато ГОСПОД даде заповедта, и нататък в поколенията ви; ако е извършено от незнание, без да знае обществото, нека цялото общество принесе във всеизгаряне един юнец за благоухание за умилоствение пред ГОСПОДА... И свещеникът да направи умилоствение за цялото общество израилеви синове и ще им се прости, защото е било от незнание и те са принесли приноса си, жертва чрез огън на ГОСПОДА, и жертвата си за грях пред ГОСПОДА за греха си от незнание. И ще се прости на цялото общество израилеви синове." Цялата тази умилоствителна жертва била заради *греховете* срещу това, което Господ заповядал чрез ръката на Мойсей. Но нищо не е грях освен нарушението на десетте заповеди.

Последната ти препратка, *Неемия 9:13, 14*, може да е позоваване както към моралния, така и към церемониалния закон. Ще цитирам стиховете: "И Ти слезе на планината Синай и говори с тях от небето, и им даде справедливи правила и истинни закони, добри наредби и заповеди. И им оповести святата Си събота, и им даде заповеди и наредби, и закони чрез слугата Си Мойсей." Това е единственият от всички текстове на които се позоваваш, който би

могъл само да загатва за церемониалния закон. И със сигурност това е един насилван намек, който ограничава израза "чрез ръката на Мойсей" от последната част на стих 14. Всички останали текстове, най-малкото, (когато въобще се отнасят за някакъв закон), говорят единствено за моралния закон, за който се казва, че е бил заповядан "чрез ръката на Мойсей."

Може би казваш, че съм премахнал разграничението между моралния и церемониалния закон, и съм отворил път за враговете на закона да объркват/смесват тези два закона. Но не съм направил това. Аз просто цитирах текстовете на които ти се позоваваш, и показах точното им [26] приложение. Няма шанс за объркване относно двата закона, защото имаме следното ясно разграничение: „Моралният закон беше изговорен от Господ с доловим глас, изсред огъня и дима на Синай. Десетте заповеди са *единствените*, които са дадени по този начин (*Второзаконие* 5:22), и *единствено те* са написани на каменни плочи с пръста на Бога. Церемониалният закон бил даден по един по-личен/обикновен начин. Това със сигурност забранява всяко объркване. Но както за моралния, така и за церемониалния закон, се казва, че са били дадени чрез ръката на Мойсей, както видяхме от цитирания текст, и двата са били написани в книгата на закона. Но все пак остава тази разлика, че церемониалният закон е бил написан *само в книгата*, докато моралният закон е бил написан на каменните плочи с пръста на Бога, а също и в една книга. Че понятието: "законът на Мойсей," се отнася понякога за десетте заповеди, ще стане явно за всеки който внимателно прочете *Второзаконие* 4:44 до 5:22 и нататък; *Исус Навин* 23:6, 7; 3 *Царе* 2:3, 4; 4 *Царе* 23:24, 25, и т. н. Виж също: "*Великата борба*," том 2,¹ с. 217, 218, започвайки с последния параграф на с. 217. От друга страна, понятието „Законът на Господ“ се прилага за церемониалните наредби. Например, виж *Лука* 2:23, 24. По този начин понятията, "законът на Мойсей," и „законът на Господ," са използвани като взаимнозаменяеми.

На трето място, ти казваш за последната част на *Галатяни* 3:19, че всички са съгласни, че този посредник е бил Мойсей. Аз не съм

1 Става въпрос за „Духът на пророчеството“ – том 2, с. 217, 218

съгласен; и не мисля, че текстът и контекстът гарантират едно такова допускане. Апостолът продължава в следващия стих: "Ходатаят не е ходатай на един, но Бог е един." Отварям на *1 Тимотей* 2:5, и чета: "защото има един Бог, и един ходатай между Бога и хората, човекът Христос Исус." Бог е едната страна в транзакцията, а Христос е ходатаят. Предполагам, че ти не би поставил под съмнение твърдението, че Христос е бил Този, който е изговорил десетте заповеди от планината Синай. Във "*Великата борба*," том. 2, с. 217² (относно проповедта на планината), чета: "Същият глас, който обяви моралния и церемониалния закон, който беше основата на цялата юдейска система, изговори поучителните думи на планината." И това е показано във въпросния текст, а също и в *Деяния* 7:38, където Стефан говори за Мойсей: "Това е този който беше в църквата в пустинята с ангела, който му говореше на планината Синай, и с нашите бащи." Всички разбираме, че този ангел е онзи, който е говорил на Мойсей из храста, онзи който вървял пред израилтяните, в когото било името на Бога, и че това не е никой друг освен Господ Исус Христос. Ако сметнех за необходимо, бих могъл да ти предоставя изобилно свидетелство от Писанието по този въпрос. И така, както доказах в коментара към твоите идеи, въпросният текст учи, че законът е бил даден на планината Синай, поради престъпление, тоест, за да може хората да знаят какво бе греха, и да могат да получат прошката, която беше предложена в завета [27] с Авраам; и че той беше даден по този начин докато дойде семето на което бе дадено обещанието; и апостолът показва достойнството и стойността на закона, чрез твърдението, че той беше разпореден, или приготвен, или нареден, от ангели, в ръката на нашия велик ходатай, Господ Исус Христос.

Сега ще отделя малко внимание на израза: "докато дойде семето на което бе дадено обещанието," и ще покажа как той е в хармония с другите изрази в стиха, според обяснението, което дадох за тях. Първо ще цитирам едно твое позоваване в тази връзка. Ти казваш:—

"Друг аргумент, едно много късно изобретение, замислено с цел да се избегне заключението, че 'добавеният' закон е приключил при кръста, което ще коментираме накратко. Това е твърдението, че 'семето' още не е дошло, и няма да дойде до второто пришествие на Христос. За писателят наистина би било трудно да мисли, че вярващ в Христос би заел тази позиция, ако не бяхме прочели за нея в нашето любимо издание. *Знамения на времето*, от 29-ти юли, 1886 г."— с. 46.

Ако това беше написано от някои хора, аз щях да си помисля, че е било умишлено изопачаване; защото то със сигурност печално изопачава възгледът, който възприемам и който съм представил в печата. Внимателно препрочетох своите статии, за да видя дали чрез някакъв несполучлив израз не съм бил представил идеята, че Христос - обещаното семе, още не е дошъл, и не открих никакъв намек за такава идея. Само че аз ни най-малко си мисля, че ти ще представяш някого неточно по един целенасочен начин, и мога да припиша твоя неуспех да представиш правилно моята позиция единствено на нейния прекалено прибързан прочит. За мен въобще не е изненадващо при краткото време, което имаш да отделиш докато си обременен и от множество грижи, които разсейват концентрацията на ума ти, че не си схванал целостта на аргумента, особено щом като той не е бил нещо към което умът ти е бил насочван преди това. Но макар погрешното ти представяне да не е било преднамерено, то въпреки всичко предава едно погрешно впечатление за моето учение.

Аргументът който изложих не е толкова скорошно изобретение, както смяташ ти. Аз поддържах този възглед в продължение на няколко години, и той не е дошъл за първи път от мен. Но дори и да беше напълно нов, това само по себе си не би го zlepоставило; защото "всеки книжник, който е учил относно небесното царство, е като стопанин, който изважда от съкровищницата си нови и стари неща." *Матей* 13:52.

Вярно е че поддържах, и все още поддържам, че идването на семето, за което се говори в *Галатяни* 3:19, означава второто идване на Христос; но това не предполага, че Христос още не е дошъл, или че Той сега не е семето. Ти често проповядваш, че Господ идва, и несъмнено цитираш текстове от Писанието като

Псалм 50:3, 4; 1 Коринтяни 4:5, и много други. И сега, ако един човек те чуе, докато проповядваш една такава проповед, и излезе и каже, че ти не вярваш, че Господ е дошъл преди 1,800 години, той би бил не по-малко отклонил се от пътя, отколкото си и ти като казваш че съм учел, че Христос не е дошъл. В Стария завет имаме [28] много препратки към идването на Христос; някои от тях се отнасят за първото Му идване, а други за второто. Единственият начин по който можем да ги различим е чрез споменатите събития във връзка с идването. Така трябва да преценяваме и тук в *Галатяни 3:19*.

Има само една основа на която можеш да твърдиш, че идването на семето *не може* да се отнася за второто идване на Христос, и това е чрез настояването, че Той тогава няма да бъде семето; че Той е семе само при първото идване. Но едно такова твърдение не може да устои дори и за един момент, защото Христос е така сигурно семето, когато смачква главата на змията, както и когато Той самият е бил смазан. Той ще бъде семето, когато обещанието е изпълнено за Него. Нещата следователно стоят точно така: Христос е семето; и затова изразът "докато дойде семето" е равносилен на това да се каже: "докато дойде Христос." Следващата точка е: дали изразът, "идването на Христос," задължително се прилага само за първото идване? Със сигурност не, защото има две идвания, и простият израз: "идването на Христос," може да се прилага и за двете. Затова, що се отнася за израза: "докато дойде семето," няма причина той да не се прилага и за второто идване, така както и за първото. Действително, можем да кажем, че има предшестваща вероятност това да се отнася за второто идване на Христос, защото това е по-видното от двете идвания, и то е онова за което винаги мислим, когато изразът не е определен. Но при всички случаи, контекстът трябва да определи за кое идване става въпрос.

Мисля че прилагането на *Галатяни 3:19* за първото идване на Христос идва главно като резултат от един небрежен прочит на този стих. Ти се аргументираш така сякаш текстът казва: "докато дойде семето *за* което беше дадено обещанието." Но той казва: "докато дойде семето *на* което бе дадено обещанието." Апостолът не се занимава с идеята, че семето е било обещано на *Авраам*, но

говори за обещанието, което е било дадено на *Авраам* и на *неговото семе*, което е Христос. Ако можеш да намериш едно единствено обещание, което е било изпълнено в Христос при Неговото първо идване, тогава ще се види, че има някаква причина *Галатяни* 3:19 да се прилага за първото идване на Христос. Но не можеш. Тогава Христос не е получил абсолютно нищо; никаква част от обещанието не се изпълни за Него. Получи само отблъскване, упреци, подигравки, бедност, умора, презрение и смърт. Освен това, обещанието "до Авраам и неговото потомство" е едно свързано обещание; но със сигурност и за Авраам не се е изпълнило никакво обещание при първото идване на Христос, защото тогава Авраам беше мъртъв от 2000 години.

Това че апостолът свързва идването на семето с изпълнението на обещанието към него, е явно от простия прочит на текста. Едно сигурно обещание е било дадено на Авраам и неговото потомство, и едно сигурно нещо е било дадено със специална цел, *докато семето на което бе дадено обещанието* дойде. Идеята която неизбежно следва [29] от прочита на този текст, когато позволяваме на всяка фраза да има своята подходяща тежест, е, че при въпросното идване, семето ще наследи обещанието. Понататък ще представя още малко по този въпрос.

Но няма нужда от каквито и да е догадки относно това какво е обещанието за което се говори в този стих. Осемнадесетият стих казва така: "Защото ако наследството беше от закона, то вече не е от обещание; но Бог го даде на Авраам чрез обещание;" и след това деветнадесетият стих продължава: "Тогава за какво служи законът? Добави се поради престъпленията, докато дойде семето на което се даде обещанието." Това показва най-убедително, че обещанието за което се говори е наследството. Това обещано наследство е целият свят (*Римляни* 4:13); и няма нужда да се представя аргумент, за да се покаже, че наследството е все още в бъдещето. Христос не го е получил, защото ние сме сънаследници с Него; и когато Той го получи, Авраам и всички онези, които са Негови деца чрез вяра, също така ще го получат. И това премахва стойността на твоя аргумент, а именно, че много от "обещанията към това семе достигат отвъд второто идване,—както и това (*Исаия* 9:6, 7),— т. е. до вечността. Така че според това разсъждение, можем да чакаме

през цялата вечност семето да дойде." Ако този аргумент доказваше нещо в тази връзка, това би било просто едно доказателство, че обещанието към Авраам и към неговото семе никога няма да се изпълни, а това е в противоречие с Божието слово. Но както видяхме, в деветнадесети стих не се говори за много обещания, а само за едно—наследството, и това обещано наследство ще бъде получено при второто идване на Христос, а не преди това.

Но ти казваш, че дори това обещание не се изпълнява до края на хилядата години, и че по тази причина, ако идването на семето не е до изпълнението на обещанието, "смето не може да дойде до края на хилядата години; защото земята няма да е наследена от Авраам до този момент." Този аргумент наистина може да бъде наречен „наскорошно изобретение." Сигурен съм, че това е ново нещо всред нашия народ. Вярно е че светиите не обитават на земята до края на хилядата години, но не е вярно, че те не я притежават, или че не са я наследили до това време. Ако не са, тогава какво има предвид Христос в *Матей* 25:31-34, където казва, че когато идва в славата Си заедно с всички святи ангели, ще седне на трона на славата Си, ще отдели праведните от нечестивите, и ще каже на праведните: "Елате, вие, благословени от моя Баща, наследете царството приготвено за вас от основаването на света." Грешката, която допускаш идва от предположението, че светиите не могат да притежават земята докато не живеят на нея. Ако това беше вярно, то също би трябвало да се приложи в еднаква степен и за Христос, че Той не може да я притежава докато не живее на нея; но ние четем в *Псалм* 2:8, 9, следните думи на Отец към Сина: "Поискай от мен, и аз ще ти дам езичниците за Твое наследство, и най-крайните части на земята за Твое притежание; Ще ги [30] строиш с желязна тояга; Ще ги смажеш като гърнчарски съд." От това, от *Откровение* 11:15-19, и от други текстове, научаваме, че Христос получава царството точно преди да дойде на тази земя. И чак когато крайните части на земята Му се дават за Негово притежание, Той смазва народите като гърнчарски съд. Ако Христос не притежаваше земята, Той не би имал правото да направи това. Нечестивите поданици на Сатана сега претендират,

че притежават земята, която е била обещана на Христос. Когато това обещание се изпълни, и земята се даде за Негово притежание, тогава Той ще я отърве от онези които са узурпирали властта над нея. Той наследява земята докато нечестивите са все още на нея, но Той не може да обитава на нея докато те не бъдат премахнати. Казваме че Той не може да обитава на нея, не защото няма *силата*, но защото Той не може да се настани в обиталището Си докато то е толкова нечисто. Фактът, обаче, че Той постъпва с народите според волята Си, изкоренявайки ги от земята, показва, че земята е Негово притежание.

Този същият аргумент се прилага и за светиите. Те са сънаследници с Христос. Това означава, че те получават своето наследство по същото време, когато и Той. Когато Той идва на тази земя, тъй като е получил Своето царство, Той ги призовава, за да го наследят с Него. Те не започват веднага да живеят на земята, но живеят в нейната столица, Новият Ерусалим, а притежаването на столицата на което и да е царство, обикновено се смята за доказателство за притежаването на самото царство. Освен това, през хилядата години светиите седят на тронове, съдейки нечестивите, и решавайки количеството наказание, което трябва да им бъде наложено. Така те споделят с Христос делото свързано с отървяването на тяхното общо притежание от неговите товари. Това е все едно ти и аз сме сънаследници на една ферма. В едно определено време ни се позволява да я притежаваме, но откриваме, че тя е изцяло обхваната от тръни и шипки; и затова преди да се настаним в нея, почистваме израсналия боклук и го изгаряме. Нечестивите са тръните, които обременяват фермата обещана на Авраам и на неговото семе; когато на Авраам и неговото семе е дадено притежанието, те ще го очистят от тези нечисти израстъци, и тогава ще живеят на него. Този кратък аргумент показва ясно, това което вече смятах за установено между нас, а именно, че Христос и светиите притежават царството, когато Той идва за втори път.

Сега като установихме тези точки, а именно, че „обещанието“ означава наследството на земята, и че това обещание към Авраам и неговото семе се изпълнява при второто идване на

Христос, ние сме подготвени да продължим. Основната идея в тази глава е: чрез какви средства трябва да бъде постигнато обещаното. *Обещанието* е най-доминиращата мисъл в този стих. Апостолът показва, че наследството се добива единствено чрез вяра, че не е от закона, но чрез вяра в обещанието, и тогава той ни отвежда към времето, когато обещанието ще бъде изпълнено. Това че въпросното „идване“ [31] е второто идване на Христос, когато ще бъде изпълнено обещанието, е най-естественото и лесно заключение, и то е в хармония с текста. Мисля че пропускаш един паралелен текст, който цитирах в моите статии. Това е *Езекиил* 21:26, 27: "Така казва Господ Бог: Махни венета, и свали короната; тя няма да бъде същата; възвиши онзи който е снижен, и снижи възвишения. Аз ще я преобърна, преобърна, преобърна; и повече няма да бъде, докато не дойде Онзи, на когото е по право; и ще Му я дам." Тук имаме безпогрешна препратка към семето, съдържаща се в думите: "Онзи на когото е по право." И е заявено ясно, че, когато дойде "Онзи на когото е по право", наследството ще бъде дадено на Него. Тези думи били написани почти шестстотин години преди първото идване на Христос, но за мен не е нужно да влизам в спор, за да те убеждавам, че тук не се говори за първото идване на Христос. В *Галатяни* 3:19 Павел говори за наследството и казва: "докато дойде семето на което беше дадено обещанието;" в току що цитираният текст от *Езекиил*, пророкът също говори за наследството и казва: "докато дойде Онзи на когото е по право." Защо да е по-абсурдно да се каже, че първият израз се отнася за второто идване на Христос, отколкото да се каже, че вторият се отнася за същото това събитие?

Ако казваш че идването на семето не се отнася за второто идване, понеже, когато се случва въпросното идване, церемониалният закон ще приключи, ти изцяло заобикаляш въпроса. Ако казваш, (както правиш и в памфлета си) че прилагането на това идване е за второто пришествие, и че законът за който се говори е моралният закон, това би направило моралния закон да приключи при второто идване на Христос; аз вече отговорих на *това*, защото показах, че думата „докато“ не означава непременно „приключване.“ Силно вярвам, че въпросният закон е

моралният закон, и че идването на семето е второто идване на Христос, но не вярвам, че моралният закон ще приключи, когато дойде Христос; и *Галатяни* 3:19 също не показва, че това ще се случи.

За да установиш своята идея, че идването на семето не може да се отнася за второто идване на Христос, за теб би било необходимо да покажеш, че Христос е бил семето само при първото идване, и че не е бил семето от онзи момент нататък. Но *Битие* 3:15 не само казва, че змията ще нарани петата на семето (при първото идване), но и че семето ще нарани главата на змията (при второто идване). Когато Христос идва втори път, Той все още е семето. Така че, когато Павел казва: "докато дойде семето," това няма нужда да бъде ограничавано до първото идване, повече отколкото, когато казва: "докато дойде Господ."

За да не би да се възрази, че Христос не смазва главата на Сатана при второто Си идване, но едва след края на 1,000 години, напомням ти, че нечестивите не са наказани преди края на 1,000 години; но за тях се казва, че са наказани при идването на Господ. И наистина е така, защото второто идване, подобно на първото, обхваща един период от време [32]. Първото идване на Христос обхваща цялото време на земното Му служене; второто пришествие обхваща цялото събитие от времето на появата на „знака на човешкия Син в небето," докато нечестивите са унищожени, за да изчезнат от земята.

Дотук, аргументът за идването на семето е бил отрицателен, с цел посрещане на някои от твоите възражения. Сега ще представя положителен аргумент, за това че въпросното идване е второто идване. Правейки това, ще продължа да разсъждавам също върху 22-25 стихове, защото те са тясно свързани със стих 19-ти. Стих 24-ти и 25-ти казват следното: "Така законът беше наш детеводител, за да ни доведе при Христос, за да можем да се оправдаем чрез вяра. Но след идването на вярата, ние не сме вече под детеводител." По никакъв начин разсъждението в тези стихове не може да се приложи за церемониалния закон. Това трябва да ни препраща към моралния закон, и то само към него, както ще покажа.

1. Текстът не казва, че законът беше наш детеводител, за да ни *посочи* Христос; ако беше така, тогава би имало някаква видима причина това да се прилага за церемониалния закон. Но „законът беше нашият детеводител, за да ни *доведе* при Христос," или, буквално, "законът беше нашият детеводител към Христос," т. е., законът беше нашият детеводител докато дойдем при Христос. Церемониалният закон не е довел никого при Христос. Неговото изпълнение беше акт на вяра от страна на изпълнителя, показващ *вярата, която той вече е имал* в Христос.
2. Вярата не освобождава хората от съблюдаване на церемониалния закон; напротив, човекът не е започвал да съблюдава церемониалния закон преди да е имал вяра в Христос.
3. Двадесет и шести стих казва, че "преди да дойде вярата, ние бяхме пазени под закона," но преди да дойде вярата, хората не са имали нищо общо с церемониалния закон.
4. Ако в този стих се имаше предвид церемониалния закон, тогава, от 25-ти стих, ще стигнем до заключението, че веднага щом хората се научат да имат вяра в Христос, те вече няма да имат нищо общо с церемониалния закон; но истината е, че патриарсите и пророците са били възможно най-стриктни в тяхното съблюдаване на церемониалния закон, а никой не е имал повече вяра от тях. Вземи случая на Давид; неговите писания изобилстват с препратки към жертвите и церемониите в двора на Господния дом. Той принасял множество жертви, но в Библията няма писател, който да показва по-съвършено познание за Христос или такъв който изявява повече вяра в Него.
5. Но ти казваш, че апостолът разсъждавал за диспенсации (епохи), а не за индивидуални преживявания, и че довеждането им до Христос, означава довеждането им до Неговото първо идване, и "до въведената тогава система на вярата." Но това е най-слабата позиция, която можеш да заемеш, защото ако значението беше такова, тогава би следвало, че законът е осъществил своята цел само при

поколението, което е живяло при идването на Христос. В смисъла [33] в който ти използваш това понятие, никой друг народ не е идвал някога при Христос. За да може законът да доведе хората при Христос, в смисъла в който ти го прилагаш - до Неговото първо идване, животът им трябваше да бъде удължен. Адам трябваше да е живял най-малко 4,000 години. Защото, (нека повторя това отново): Текстът не казва, че законът е бил детеводител, за да *посочи* на хората Христос, но за да ги *доведе* при Него.

6. Отново; текстът казва, че той довежда хората при Христос, за да може те да бъдат оправдани чрез вяра. Дали хората се оправдават чрез вяра като нация. Тъкмо показах, че според теорията, че апостолът защитава диспенсации (епохи), само едно поколение е било доведено при Христос, а именно, поколението, което е имало късмета да живее по време на Неговото първо идване; но дори това поколение не е било оправдано чрез вяра. Много малко от тях някога са имали каквато и да вяра. От първия до последния не са имали никаква вяра. Тогава те трябва да са останали под детеводителя,—законът,—и действително са останали. Оправданието чрез вяра е индивидуален, а не национален проблем. Адвентистите от Седмия Ден често говорим за голямата светлина, която „притежаваме“ като народ. Но „като народ ние“ няма да извлечем полза от тази светлина докато не я притежаваме като отделни личности в сърцата си. Повтарям, оправдание чрез вяра е нещо, което всяка личност трябва да преживее за себе си. Хиляди, които са живели при първото идване на Христос, не са знаели нищо за това преживяване, докато хиляди, които са живели дълго преди Той да дойде, всъщност са били доведени при Христос за прощение, и са го получили. Авел беше счетен за праведен чрез вяра; Ной беше наследник на правдата, която е чрез вяра; и Авраам всъщност видя деня на Христос, и се зарадва в него, въпреки че умря 2000 години преди първото идване. И това по един най-положителен начин доказва, че в третата глава на *Галатяни*, апостолът *говори* за

индивидуално преживяване, а не за диспенсионни промени. Не може да има християнско преживяване, вяра, оправдание, или правда, които да не са индивидуален въпрос. Хората са спасявани като личности, а не като нации. Тук може да е подходящо едно кратко обяснение. Ако се прилага за церемониалния закон, понятието „под закона," не може да има същото значение, което има, когато се прилага към моралния закон. Когато се използва във връзка с моралния закон, то означава "осъден от закона;" но то не може да има това значение ако трябва да се приложи за церемониалния закон, защото този закон не е осъждал никого. Така че, с предположението, че изразът се отнася за церемониалния закон, ние трябва да стигнем до заключението, че *да не бъдем под него* означава да не сме му подчинени; но когато го свързваме с моралния закон, ние стигаме до едно такова заключение, защото „под закона" означава осъдени от закона.

7. Най-силният аргумент против възгледа за церемониалния закон се намира в 24-ти стих: "Така законът стана за нас детеводител, за да ни доведе при Христос, *за да може да се оправдаем чрез вяра.*" Неопровержим факт е, че притежаването на вяра е водило до принасянето на жертви, а не [34] принасянето на жертви до вяра. "С вяра Авел принесе на Бога по-добра жертва от тази на Каин." Сега питам: Как би могъл церемониалният закон да води един човек към това което той вече е имал? Щом вярата е подтиквала Авел и всички други да принасят жертви, как може да се казва, че онези жертви са служили като детеводител, за да ги водят при Христос та да може да се оправдаят чрез вяра?

Вече коментирах твоята идея, че думата „вяра“ тук е синоним на „Христос,“ и че апостолът е имал предвид, че преди да дойде Христос ние сме били под закона; че законът е бил наш детеводител, за да ни доведе до (първото идване на) Христос, за да може да се оправдаем чрез Него; и че стих 25-ти означава, че след като Христос е дошъл ние повече не сме под детеводител. Аз

вярвам, че това е позицията, която обикновено се заема от онези, които поддържат възгледа за церемониалния закон, и това е единствената позиция, която може да се заеме, ако тук се има предвид церемониалния закон. Единственото нещо, което липсва на това е доказателство. Няма никаква гаранция в превръщането на понятието „вяра“ в синоним на Христос. Освен това, ако това беше вярно, тогава текстът би учел, че никой човек не е бил оправдан преди първото идване на Христос, което е нелепо и небиблейско. По тази причина ние трябва да стигнем до заключението, че церемониалният закон не е обект на размисъл в този стих.

Очевидно стих 19-ти и стих 24-ти са близко свързани, т. е., че когато законът *влезе* или беше *добавен*, той влезе в капацитета му на педагог, за да довежда хората при Христос. Да се премахне законът, преди да е довел при Христос всички които могат да бъдат убедени да дойдат при Него, със сигурност би бил един несправедлив акт. Законът трябва да запази своята служба на педагог или надзирател, докато дойдат всички, които биха дошли при Христос, и това няма да бъде преди приключването на благодатното време и преди идването на Господ. В своята служба като педагог, той не е срещу обещанието, но действа в хармония с него. И така: Бог дал обещание на Авраам, че той и неговото семе ще наследят земята. Това обещание било дадено на Авраам, не поради неговата вродена праведност, но поради неговата вяра, която му е била сметена за правда. Обещанието било потвърдено в Христос, т. е., че никой освен онези, които упражняват вяра в Христос за прощение на греховете не могат да бъдат наследници на обещанието. Но прощението на греховете зависи от покаянието за греха, а покаянието за греха предполага едно познание за греха, а едно познание за греха може да бъде добито само чрез закона. Затова законът действа като педагог, надзирател или надзорник, за да залее хората с чувството за техния грях, за да могат да прибегнат при Христос и да се оправдаят чрез вяра. И той трябва да изпълнява тази служба, дотогава докато всички онези, които могат да бъдат повлияни да дойдат при Христос, са дошли, и обещанието се изпълни. Тогава законът повече няма да има качеството си на надзирател. Целият народ на Бога ще бъде праведен, ходейки в закона, и законът ще

бъде в сърцата им. Тогава те няма да се нуждаят от законът написан в книги или на каменна плоча— т. е., *добавеният закон*— защото ще имат [35] директен достъп до Божия трон, и всички ще бъдат научени от Бога. По този начин законът е бил добавен, или изговорен, за да бъде педагог, който води хората при Христос; но когато всички, които са достойни за спасение бъдат доведени при Христос, той ще престане да има тази функция. Но това не намеква, че, когато идва Господ, законът е премахнат, повече отколкото *влизането му при Синай* би могло да внуши, че преди това не е имало закон. Имало е точно толкова закон преди да бъде *изговорен* на планината Синай и написан в полза на човечеството, колкото има и днес. И когато законът престане да бъде педагог, понеже е довел при Христос всички които могат да бъдат убедени да дойдат, и всички копия на закона намиращи се на земята бъдат унищожени заедно със земята, законът ще продължава да съществува— основата на Божия трон, непроменен за цялата вечност както е бил *от* цялата вечност.

Може би следните думи от перото на Дж. Н. Ендрюс могат да бъдат счестени като достойни за един внимателен прочит. Това е извадка от неговия отговор към Х. Е. Карвър, в *Ривю енд Херълд* от 16-ти септември, 1851 г. (Том 2, № 4):—

"Идеята че законът е наш детеводител, който ни води при Христос, за да може да бъдем оправдани чрез вяра, често е била представяна като доказателство, че законът е премахнат. По какъв начин нашият детеводител законът ни довежда при Христос? Отговаряме: Показва ни нашата вина и нашето справедливо осъждане, показва ни също, че сме загубени без Спасител. Тук апостол Павел, който бил обърнат към вярата във времето, когато се казва, че законът е бил премахнат, 'не би могъл да познае грях освен чрез закона.' *Римляни* 7:7. 'Чрез законът става познаването на греха.' *Римляни* 3:20. Прочетете първия запис на преживяването на Павел в това училище, също и неговото избавяне от плътския ум, който 'не се покорява на Божия закон.' *Римляни* 7:7-25; 8:1-7. Инструкцията на закона е абсолютно необходима, защото без нея ние не можем никога да познаем вината си пред Бога. Тя ни показва нашето справедливо осъждане; нейното наказание виси над сърцата ни; виждаме себе си изгубени, и бягаме към Исус Христос. Какво прави Той, за да ни спаси от проклятието на закона? Дали Той

премахва закона, за да може да ни спаси от престъпванията му? Той ни уверява, че 'не е дошъл да го унищожи'; и ние знаем, че тъй като законът е 'свят, справедлив и добър,' не може да бъде оттеглен, без това да унищожи управлението на Онзи, който го е дал. Дали Спасителят модифицира характера му, и смалва изискванията му? Далече от това. Той свидетелства, че 'нито една йота и нито една точка няма да премине от закона, докато всичко не бъде изпълнено.' *Матей 5:18; Лука 16:17; Яков 2:10.* И Той показва, че онези, които извършват някакъв акт на нечестие в сърцето си, са престъпници на закона. *Матей 5:22, 27, 28; 1 Йоан 3:15.* Щом Спасителят не е премахнал или отслабил закона, как може онези, които прибягват към Него 'за прибежище' да се надяват на спасение? Какво прави Той, за да спаси престъпниците от присъдата на закона? Той предава Себе Си на смърт заради тях. Полага собствения Си живот в 'откуп за мнозина.' *Матей 20:28.* 'Бог толкова възлюби света, че даде Своя единороден Син, та който вярва в Него, да не погине, но да има вечен живот.' *Йоан 3:16.* Човекът, макар и справедливо осъден, сега може да бъде опростен без с това да обезслави Бога, или да обезсмисли Неговия закон. Бог може да бъде справедлив и все пак да бъде оправдател на онзи, който вярва в Исус. *Римляни 3:25, 26.* Ако законът беше премахнат при смъртта на Христос, не би могъл да бъде детеводител много години след това, за да довежда галатяните при Христос. Павел свидетелства, че 'не би познал пожелаването, ако законът не бе казал: Не пожелавай.'" Но един премахнат закон никога не би могъл да го обвини в грях като престъпник. *Яков 2:8, 9; Римляни 4:15.* Не можем да познаем греха 'освен чрез закона,' но ако законът беше премахнат чрез смъртта на Христос, светът никога не би познал греховното си състояние, и не би осъзнал нуждата си от Спасител. С най-голям авторитет може да заявим, че законът ни довежда до вярата за оправдание, и че вярата не анулира закона, но го утвърждава. *Галатяни 3:23; Римляни 3:31.* Фактът че законът е наш детеводител, който ни показва изискванията на Бога, и собственото ни справедливо осъждане, е директно доказателство, че той не е бил премахнат, и отгук следва, че макар да сме били опростени чрез смъртта на Исус, и по този начин сме били спасени от неговата справедлива присъда, никога не можем да нарушаваме предписанията му без да бъдем убедени от него че сме престъпници."

[36]

В твоя памфлет (стр. 50) издигаш значението на думата, "вяра" или "онази вяра," сякаш думата „вяра“ е била използвана в различен смисъл от една лична вяра в Христос. Но аз отново повтарям (1) Не може да има вяра освен вяра в Христос. А (2) вярата в Христос е нещо лично; всеки трябва да има вяра за себе

си. Затова идването на вярата е до всеки индивид като личност, а не до който и да е народ като класа. По същата причина не мога да приема и твърдението ти, че „вярата“ се отнася за "цялата система на истината замислена от Бога за спасение на хората," и че нейното идване означава откровението на Христос при Неговото първо идване. Ако това беше вярно, то би доказало, че замислената от Бога система на истината за спасение на хората, не е била позната до идването на Христос, което е в такова явно противоречие с Писанието че дори няма нужда от коментар. Поддържаната от теб теория, проследена до нейното заключение, неизбежно стига до идеята, че Бог има два плана за спасение, един за хората живели преди идването на Господ, и друг за живеещите след това. Това представя нещата така сякаш юдеите са съдени от един стандарт, а езичниците от друг. Но позицията която накратко очертах е в последователност със себе си и е в последователност с ясно разкритата истина на Писанието относно плана на спасението.

Ти казваш (стр. 51):—

"Бихме били много доволни, ако нашите приятели, които поддържат идеята, че този 'добавен' закон са десетте заповеди, ни кажат как законът срещу богохулство, убийство, лъжа, кражба и т. н. 'затварял отделните личности,' 'пазел' ги е 'под стража,' подобно както 'дете под надзорник,' до едно `по-късно` `откровение`."

Готов съм да направя това. Първо, грешниците са представяни в Библията като роби в тъмница. Виж *2 Петр.* 2:19; *Римляни* 7:14; *1 Петр.* 3:19, 20; *Захария* 9:12; *Исая* 61:1; *Псалм* 68:6; 102:19, 20; *Деяния* 8:23; *Евреи* 2:14, 15. Виж особено последния текст. Христос умря, за да "избави онези, които чрез страх от смъртта през целия си живот са били подчинени на робство." Грехът е това което докарва страха от смъртта, затова и грехът докарва хората до робство. На второ място, винаги когато хората са в затвор, законът е този който ги поставя там. Само преди няколко седмици чух един съдия да произнася смъртна присъда над убиец, и това което ми направи особено впечатление в неговата присъда, беше, че той бил принуден да произнесе присъдата; че той бил просто един представител на закона; че понеже човекът е бил разобличен като

виновен, законът изисква неговата смърт, и той бил просто изразителят на този закон. Законът е този който арестува престъпника; шерифът е просто видимият представител на закона. Законът е този който [37] заключва затворника в неговата килия; тъмничарят, металните стени и тежките лостове, които ограждат затворника, са просто емблеми на желязната ръка на закона, която е върху него. Ако правителството е справедливо, и ако човекът действително е виновен, няма начин чрез който той да избегне наказанието, освен ако няма влиятелен адвокат, който може да му осигури прошката на управителя. Така е и със съгрешилия срещу Божието управление. Очите на Господ са на всяко място, така че няма възможност той да избегне ареста. Веднага щом е съгрешил, той е заловен от закона, и веднага е под осъждането на смъртта, защото вече е било заявено, че заплатата на греха е смърт. Сега от всички страни той е затворен от закона. Няма нито една от заповедите, която да не е срещу него, защото няма и един човек на земята, който да не е нарушил всяка една от тях. Първоначално грешникът може да не осъзнава своето затваряне; той няма усещане за греха, и не се опитва да избяга. Но когато законът е приложен спрямо него по такъв начин, че да може да осъзнае неговите изисквания и неуспехът му да ги посрещне, той е осъден. Ако продължим символиката, можем да кажем че Духът на Бога кара тъмничните стени да го притискат, килията му става все по-тясна, и той се чувства угнетен; и тогава започва отчаяно да се опитва да избяга. Той започва по един начин, но първата заповед се надига срещу него и не го допуска на свобода. Тръгва в друга посока, но понеже е взел напразно името на Бога и третата заповед отказва да му даде неговата свобода в тази посока. Той отново се опитва, но понеже е извършил прелюбодейство, седмата заповед представя една непреодолима бариера в тази посока, и това му пречи да избяга. Така е с всички заповеди. Те напълно отказват да му дадат свободата, защото той е нарушил всяка от тях, а само онези, които пазят заповедите могат да ходят в свобода. *Псалм 119:45*. Той е напълно затворен от всяка страна. Има, обаче, само един път за бягство, и той е чрез Христос. Христос е вратата (*Йоан*

10:9), и влизат през тази врата дава свобода (*Йоан* 8:36). Тъй като грешникът е в затвора, и не може да получи свобода, освен чрез вяра в Христос, точната истина е да се каже, че той е "затворен" до вратата която може да му се открие. Преводът "пазен под стража," ти оказва не малко влияние за този случай. Това е същото като да се каже, че ние сме държани в затвора. Виночерпецът и хлебарят на фараона бяха вардени "под стража," в същата тъмница където беше и Йосиф (*Битие* 40:3).

Не само за юдеите се казва, че са като "затворени." Ти самият казваш, че случаят на юдеите е бил така лош, както и този на езичниците. Двадесет и вторият стих от третата глава на *Галатяни* също казва, че "писанието заключи (буквално, "затвори заедно") всичко под грях." Това показва в какво се състои затварянето. Те са в затвора понеже съгрешиха. Затова и Павел казва на юдеите: "Тогава какво? Ние по-добри ли сме от тях? Не, никак; защото преди това доказахме, че, както юдеи, така и [38] езичници, всички са под грях." *Римляни* 3:9. И той отново казва, че "Бог ги е заключил всички тях (странично поле, "затворил ги е заедно") в неверие." *Римляни* 11:32. Тези твърдения са идентични с онова в *Галатяни*. Сега обърни внимание, че на всички места се казва, че затварянето е по една и съща причина. *Галатяни* 3:22 казва, че Писанието е заключило, или затворило, всичко под грях, "та да може обещанието чрез вратата на Исус Христос да се даде на онези, които вярват." В третата глава на *Римляни* Павел показва, че юдеите и езичниците са заедно под грях, за да докаже, че "правдата на Бога, която е чрез вратата на Исус Христос," може да бъде "на всички и към всички онези, които вярват; защото няма разлика; понеже всички съгрешиха, и не успяха да прославят Бога; бивайки оправдани свободно чрез Неговата благодат, чрез изкуплението което е в Христос Исус." Стихове 22-24. И в *Римляни* 11:32 той казва, че Бог ги е затворил всички заедно (и юдеи и езичници) в неверие, "за да може да покаже милост към всички." Всички са в едно и също робство— всички са под закона—и никой не може да бъде избавен от затвора си докато не дойде при Христос. Той е единствената врата към свободата.

Нека те попитам, смяташ ли, че церемониалният закон е този който затваря хората под грях? Ако мислиш така, тогава ти поддържаш идеята, че церемониалният закон е правило за правдата, и оттук следва, че се отклоняваш от десетте заповеди. Но ако не поддържаш това мнение, (и аз не мога да повярвам, че го правиш), тогава ти признаваш, че моралният закон е този който затваря хората и действа като техен надзорник, за да ги доведе при Христос та да може да се оправдаят чрез вяра. Не мога да си представя как би могъл някой да поддържа различен възглед:

Отново казваш:—

"Твърдим че този израз, 'под закона,' има две значения: (1) Приоритетното значение е под властта на закона, или под задължението да се спазва; (2) под осъждането на закона, с неговото наказание надвиснало или вече изтърпявано от нас. Сам по себе си изразът не определя кое от тези значения трябва да се разбира; връзката трябва да определи това."

Щеше да е още по-точно, ако беше цитирал някои примери извън този който е предмет на дискусия, за да покажеш, че "под законът" се използва винаги в смисъла на това да бъдеш "подчинен на закона." За да си сигурен, ти цитираш от Лексикона на Грийнфийлд, където се казва, че думата *хуно* е използвана в смисъл на "подчиняване на закона." Но трябва да помниш, че целта на лексиконите е просто да предоставят *значението на една дума*, а не да определят точките на доктрината. Когато Грийнфийлд казва, че *хуно* означава "под," той говори за една проста истина; но когато представя само мнението си върху един даден текст от Писанието; неговото мнение за значението на един текст от Писанието не е по-добро от това на някой друг човек. Наистина, ако ти беше проучил малко по-отблизо Грийнфийлд, щеше напълно да изоставиш неговото мнение по този въпрос, защото той цитира [39] *Римляни* 6:14 като случай в който се среща думата *хуно* със смисъла на "подчинен на закона," и *това е единственият текст, който той дава като илюстрация*. В ума ти едва ли има повече отколкото в моя съмнение, за това че този текст се отнася за моралния закон, и само за него. Затова ако приемаш Грийнфийлд като коментатор, ти ще прочетеш този текст по следния начин: "Защото не сте

подчинени на закона, но сте под благодат." Това е изгодно за враговете на истината, но знам, че ти не го приемаш. Аргументът ти от Грийнфийлд определено е несполучлив. Ти казваш: "Грийнфийлд дава различни дефиниции (би трябвало да кажеш *коментар*), такива каквито се изискват на много места от смисъла, една от които е, 'на подчинение към закона,' и т. н. Той не представя никакъв случай, където това се използва в смисъла на това да бъдеш подчинен на осъждането на закона." Тоест, той не дава никакъв пример, където да *смята*, че това се използва в смисъла да бъдеш под осъждането на закона. И даденият от него пример, където той *смята*, че изразът се използва в смисъл на това да бъдеш подчинен на закона, е такъв в който той безспорно означава да бъдеш осъден от закона. Тук нямам време да излагам подробно всеки текст, където се среща изразът "под закона"; това направих в моите статии, а ти не си обърнал внимание и не си опитал да отхвърлиш дори една позиция, заемана от мен върху тези текстове. Затова повтарям, че (с изключение на изразите в *Римляни* 3:19 и *1 Коринтяни* 9:21, където думата *хуло* не се намира и които е подходящо да бъдат преведени като "в закона") навсякъде където се намира терминът „под закона," в Новия завет, той означава „осъден от закона." Той никога няма друго значение. Всички християни са подчинени на моралния закон, но те не са под него. Ако те бяха под него, нямаше да са християни.

Ти казваш:—

"Моралният закон никога не е довел човек при Христос, а след това да го е изоставил. Той винаги остава с него. Ние можем да бъдем избавени от осъждането му; но неговата върховна власт трябва да бъде зачитана и тогава, както и преди това. Неговите изисквания никога не ни напускат."

Най-сърдечно се съгласявам с това. Законът не оставя човекът, когато той дойде при Христос, но отношението на човека към него се променя. Преди това той е бил "*под* закона," сега той е "*в* закона" (Пс. 119:1) и законът е в него (*Пс. 37:31*). Той е в Христос, който е персонификация на закона, и в Него той е направен правда на Бога. *2 Коринтяни* 5:21.

Отново казваш за моралния закон:—

"В този закон няма нищо за Христос, дори и намек. Всичко което прави законът е да осъди онези които го нарушават, и да оправдае онези които го пазят. Духът на Бога въздейства върху усещането за грях в съвестта на човека, и това е което го кара да отиде при Христос; а не нещо в самия морален закон."

[40]

Това признава целия ми аргумент. Моля кажи ми, кое е това, което създава усещането за вина в съвестта на човека? Павел казва, че "*чрез закона става* познаването на греха." Намерил ли си нещо друго освен законът на Бога, което ще направи човека съзнателен за неговото греховно състояние? Ако *съвестта* има в себе си силата да направи човека съзнателен за неговата вина, тогава, кажи ми моля, каква функция има законът? Каква е ползата на закона, ако съвестта сама убеждава в грях? И ако съвестта притежава качеството да прави човека съзнателен за неговата вина, защо тогава всички хора не съзнават по еднакъв начин вината си? Причината (и то единствената), която може да се представи, е, че някои хора са по-добре обучени в закона от други. Не можеш да избегнеш заключението, че законът е това което произвежда усещането за вина в съвестта на човека, чрез което той е завеждан при Христос, освен ако не отречеш, че чрез закона става познаването на греха. Щом като чувството на вина в съвестта на човека, чрез което той е завеждан при Христос, (освен ако не отречеш, че чрез закона става познавано на греха), е това което го кара да отиде при Христос, и нищо друго освен законът не може да произведе усещане за вина, тогава определено законът е този който довежда хората при Христос. Това е службата на закона за грешните хора—да ги погълне с усещането за вина, и по този начин да ги доведе при Христос, за да може да се оправдаят чрез вяра. Наистина десетте заповеди не казват нищо за Христос, но усещането за вина в човешката съвест казва ли нещо за Христос? Разбира се че не. Но *законът* ражда у човека съзнание за вина. Разбира се законът прави това единствено с помощта на Духа, защото словото на Бога е мечът на Духа. Но когато, чрез Духа,

законът е произвел това усещане за вина, човекът се чувства притиснат и се опитва да се облекчи от своя товар, и по този начин е принуден да отиде при Христос, защото няма къде другаде да отиде. В опита си да избегнеш моето заключение, (в горния си цитат) ти си навлязъл в него умишлено. Нямаше какво друго да направиш.

Ти продължаваш:—

"Но този 'добавен' закон наистина водеше при Христос. Всеки символ, всяка жертва, всеки празник, свят ден, новолуние и годишна събота, и всички служби и приношения на свещениците, сочеха към нещо в делото на Христос. Те бяха като тяло 'затворено,' 'пазено,' под контрола на този 'суров,' 'деспотичен' педагог, докато великата система на оправдание чрез вяра бе достигната на кръста на Христос. Г-н Грийнфийлд с готовност е могъл да види, че този педагог трябва да е бил използван като илюстрация на 'Мойсеевият закон.' Странно е че всички останали не могат да видят същото."

Тук ти самият признаваш обвинението, което издигнах против твоята теория, а именно, че тя буквално прави два плана за спасение. Ако „великата система за оправдание чрез вяра“ не е била достигната до кръста на Христос, моля те кажи ми дали някога някой е бил оправдан преди Христос да дойде, и ако да, как? Моят прочит на Библията ме убеждава, че „великата система за оправдание чрез вяра“ е била позната веднага с влизането на греха в света. Чета, че „Авел чрез вяра принесъл на Бога по-добра жертва от Каин, *чрез което той се сдобил със свидетелство, че е [41] праведен.*“ *Евреи* 11:4. И в *Псалом* 32:1, 2; 68:6, 13; *Исаия* 1:18, 53:10, 11; 55:6, 7; *Авакуум* 2:4, и много други подобни текстове, намирам най-ясните препратки към великата система за оправдание чрез вяра. Някои казват, че имаме по-добро познание за плана на спасението от древните. Наистина, при една среща на Комитета по Теология, и ти и старейшината Кенрайт твърдахте, че патриарсите са имали много ограничено, (ако въобще са имали някакво) познание за реалното дело на Христос; и ти подкрепяше старейшината Кенрайт в неговото твърдение, че Христос е въвел евангелието при първото Си идване. Не мисля че би заел една такава позиция, ако теорията ти не те беше докарала до там. Но

Христос и Павел са основавали цялото си поучение, относно тази велика система, върху Стария завет, и аз никога не съм виждал човек с толкова много познание за Бога, който да не може пълноценно да изучава думите на Давид и Исаия относно оправдание чрез вяра.

Във *Великата борба*, том 1³, в параграфът започващ в края на стр. 58, чета че ангелите са общували с Адам след неговото падение, и са го информирали относно спасителния план. Определено, ако Адам е бил в неведение относно великата система за оправдание чрез вяра, то не е било заради некомпетентността на неговите учители.

След битките които трябваше да водим с камбелитите, във връзка със стойността на старозаветните Писания и единството и универсалността на Божия спасителен план, изглежда почти невероятно, че някой ще бъде призван да защитава против Адвентистите от Седмия Ден идеята, че добре информираният юдеин е имал пълно познание за Христос и е бил оправдан само чрез вяра.

Цитатът от твоя памфлет, който цитирах последно, завършва така: "Г-н Грийнфийлд можел с готовност да види, че този педагог трябва да се използва като илюстрация на 'Мойсеевия закон.' Странно е че всички останали не могат да видят същото." Аз мога също така правилно да кажа, че "г-н Грийнфийлд е можел с готовност да види, че християните е трябвало да пазят първия ден на седмицата; странно е, че другите не могат да видят същото." Или отново мога да кажа: "Г-н Грийнфийлд е можел с готовност да види, че изразът 'под закона,' в *Римляни* 6:14, означава 'подчинен на закона;' странно е че другите не могат да го видят по същия начин." Единственото странно нещо което мога да видя в тази връзка е това, че ти използваш аргумент като този. Не ме е грижа какво казва човек. Искам да знам какво казва Бог. Ние не преподаваме като доктрина словото на хора, но словото на Бога. Наистина съм убеден, че не би трябвало да цитираш Грийнфийлд щом като можеш да намериш аргумент от Писанието.

Отново чета на стр. 54:—

"Всичко което сега Бог изисква, е - скромно сърце, покаяние и изповед на греха, вяра в скъпоценната кръв на Христос, и решителност да се служи на Бога и да бъдем послушни на всички Негови изисквания."

[42]

Ти казваш това за времето след Христос, и то още повече подчертава обвинението ми срещу твоята теория, че тя прави два плана за спасение. Можеш ли да ми кажеш какво друго, или какво повече от това е изисквал Бог от юдеите? Били ли са те приети по някакъв друг начин, освен чрез смирение на сърцето, покаяние, изповед на греховете, вяра в кръвта на Христос, и решителност да са послушни на Бога? Със сигурност не.

Сега накратко ще обърна внимание на твоите коментари върху четвърта глава; и първият ти аргумент относно „елементите на света“. Ти казваш (стр. 56):—

"Какви са тези 'елементи' за които говори апостолът, на които те робуват, докато Бог им изпрати Своя Син направен да бъде под закона? Това заповедите на Бога ли са, законът на свободата, онзи свят, чист закон, който ще бъде правилото в съда? Ние смятаме, че това би било най-абсурдното заключение. Заявяваме с голяма увереност, че тези 'елементи' се отнасят за една друга система. Оригиналната дума е дефинирана от Грийнфийлд: 'Елементарна инструкция, първи принципи, най-ниските основи в познанието, науката, и т. н.' Думата е преведена като 'първоначални (рудименти)' в ревизираната версия и в Диаглот. Същата дума се намира и в *Колосяни* 2:20, където тя е преведена 'първоначални.'"

Никога не съм бил виновен за абсурдността на това да твърдя, че тези „елементи“ са заповедите на Бога. Аз съм също така уверен както и ти, че те се отнасят за нещо друго. Павел ми казва какво са те, когато казва, че те са "елементите на света." Ти казваш, че това означава церемониалният закон. Би ли ми казал моля, какво общо би имал света с церемониалния закон? Ако церемониалният закон беше елементите на света, тогава светът трябва да го е възприел, вместо да презира юдеите заради него, защото знаем, че светът ще обича своето си. И ще ми кажеш ли как примиряваш твърдението,

че церемониалният закон е елементите на света, с предишното си твърдение, че той е бил "даден от ангели"?

Аргументът не се променя ни най-малко и когато думата се преведе като „първоначалните." С готовност се съгласявам, че първоначалните на света в *Колосяни* 2:20, означава същото както "елементите на света" в *Галатяни* 4:3. Също мисля, че и ти трудно би отрекъл, че терминът "първоначалните" в *Колосяни* 2:8 има същото значение, което има в дванадесети стих. Това е точно същото понятие. А в "*Свидетелство*" № 7, в главата "Философия и празна измама,"⁴ сестра Уайт цитира *Колосяни* 2:8, и казва, че ѝ е било показано, че този стих е свързан особено със спиритуализма. Тоест, че философията и празната измама, или спиритуализмът е "според първоначалните неща на света." Ще твърдиш ли, че има каквато и да е връзка между церемониалния закон и спиритуализма? Дали спиритуализмът е според церемониалния закон, който Бог дал на юдеите? Не е възможно. Но той е според елементите на света, според плътския ум, който е враждебен на Бога; той е "според вървежа на този свят [според първоначалните (или елементите) на [43] света], според княза на въздушната власт, духът, който сега действа в децата на непокорството; с които и ние всички сме имали нашето общение в миналите времена, в страстите на плътта ни, изпълнявайки желанията на плътта и на ума," когато "бяхме по естество деца на гнева." *Ефесяни* 2:2, 3. „Елементите на света" са „нещата, които са в света," а именно - "страстта на плътта, страстта на очите, и гордостта на живота." *1 Йоан* 2:15, 16. Тези не са „от Отец," но са "от света;" те се практикуват *от онези, които не познават Бога*, и ние всички сме били подчинени на тези неща преди да бъдем съживени чрез благодат. Не е вярно това което казваш на с. 57, че "тяхното пребиваване под тези 'елементи,' или 'начала,' ги е довело до 'робство,'; но по-скоро тяхното пребиваване под тези елементи *било робство само по себе си* — робството на покварата.

На стр. 58 се намира абзац съдържащ идеи, които специално бих желал да отбележа, така че ще го цитирам целия. Той казва следното:—

"В четвърти стих, там където Павел говори за това как Бог изпраща Своя Син, направен от жена, имаме израза, 'направен под закона.' Ние вече обсъдихме значението на термина 'под закона,' и вече показахме, че той не винаги означава под осъждането на закона, но по-скоро под властта на закона, или под задължението да бъде спазван. Очевидно тук понятието има това значение. Както ревизираната версия, така и Диаглот превеждат 'направен под закона,' като '*роден* под закона.' В дефиницията на оригиналната дума, която има голямо разнообразие от значения, Грийнфийлд цитира нейната употреба в този четвърти стих с определението, 'подчинен на закона.' Това явно е правилният смисъл, в който тя трябва да бъде използвана. Не е вярно, че нашият Спасител е бил роден под осъждането на Божия закон. Това би се оказало абсурдно. Ние признаваме, че Той доброволно е взел греховете на света върху Себе си при Своята велика жертва на кръста; но Той не беше *роден* под неговото осъждане. За Него, който беше чист и никога не бе извършил грях в живота Си, би било удивително извращение на всяка правилна теология, да се каже, че е бил роден под осъждането на Божия закон."

1. Относно значението на понятието "под закона," казващ, че си показал, че "то не винаги означава под осъждането на закона, но по-скоро под властта на закона, или под задължението да се спазва закона." Аз внимателно препрочетох всичките ти предишни препратки към това, и въпреки че намирам няколко твърдения в тази връзка, не откривам никакво доказателство. За да си сигурен, цитираш Грийнфийлд, но аз не смятам неговото твърдение за по-ценно от това на който и да е друг човек. Не мога да заемам мястото тук като цитирам всички случаи на термина "под закона," за да показвам неговото значение; но искам да обърна внимание на следното: В *Римляни* 6:14, 15, и *Галатяни* 5:18, се среща този израз, и не може да има и най-малко съмнение, че той означава "осъден от закона." На тези места ти не би дръзнал да му придаваш значението: "подчинен на закона,". Не може да има спор за употребата му в тези текстове. При тълкуването на Библията е

фиксиран принципа значението на противоречивите текстове да бъде определяно чрез позоваване на текстове, които [44] не са противоречиви. Освен това, последователността изисква всеки термин да има същото значение, където и да се намира в Библията, освен ако контекстът не показва по един несъмнен начин, че той трябва да има различно значение. В Библията не съществува място, където този израз да не звучи разумно, ако "под закона" се тълкува като "осъден от закона." Но в текстовете на които току що се позовах, той не би могъл да означава "подчинен на закона." Ако ограниченията на този преглед биха гарантирали това, бих ти показал чрез положително доказателство от Писанието, а не чрез цитати от коментари, че изразът "под закона" неизменно означава "осъден от закона," и че той по никакъв начин не може да означава нещо друго. Разбира се изключвам двете места: *1 Коринтяни* 9:21 и *Римляни* 3:19, където той не се среща в оригинал.

2. Трябва още веднъж да протестирам срещу зависимостта ти от мнението на коментатори. Ти казваш: "В дефиницията на оригиналната дума, която има разнообразни значения, Грийнфийлд цитира нейната употреба в този четвърти стих, с определението, 'подчинен на закона.' Това очевидно е правилният смисъл в който тя трябва да се използва." Защо да е очевидно, че това е смисълът в който тя трябва да се използва? Понеже така казва Грийнфийлд ли? Трябва ли да приемем всяко от мненията на Грийнфийлд като окончателен авторитет по въпросите на вярата? Нямам готовност за такова нещо. Не ме разбирай погрешно. Аз не отправям критика срещу Грийнфийлд като лексикограф, но като коментатор. Когато Грийнфийлд дава проста дефиниция на една дума, тя трябва да бъде приета, в случай че е в съгласие с дефинициите представени в класическите лексикони; понеже думите в Писанието не са използвани по един специален за писанието начин, но по обикновения начин по който са били приемани. Но когато Грийнфийлд

(или някой друг) казва, че една дума, която има няколко различни нюанса на смисъла, е използвана в един определен смисъл в конкретен текст, по този начин той просто представя своето мнение, и то не относно значението на думата, а относно значението на текста. И когато той прави това, всеки би могъл да предизвика неговото мнение, и да изисква доказателство. Ако трябва по точките на доктрината да цитираме като *авторитет* мненията на хора, можем също да се обърнем веднага и към папистите; понеже основаването на вярата на мнението на човек е в самата същина на папството. Няма значение дали се придържаме към мненията на един човек, или към мненията на четиридесет; дали имаме един папа или четиридесет. Понеже един човек е написал коментар на Библията, или на някаква част от нея, това не е причина неговото мнение да остане несъмнено. Той пак си остава един човек. Измежду всички хора на света, Адвентистите от Седмия Ден, трябва да бъдат свободни от зависимостта към обикновеното мнение на хора. Те трябва наистина да бъдат протестанти, изпитващи всичко само чрез Библията.

3. А сега относно начина по който изразът "под закона," е представен в *Галатяни* 4:4. Не виждам никакъв проблем в прочита "роден под закона," а по-скоро смятам, че това е правилното представяне. Ще отида по-далече от теб, и ще предложа някои доказателства от Писанието по този въпрос. [45] *Йоан* 1:1, 14: "В началото беше Словото, и Словото беше с Бога, и Словото беше Бог." "И Словото бе направено плът, и живееше между нас." Думата представена като "направено"⁵ е същата като тази в *Галатяни* 4:4, и очевидно обозначава „роден." Словото беше Бог, но се роди като плът от Девицата Мария. Не знам по какъв начин това би могло да е така; Просто приемам твърдението на Библията. Сега прочети *Римляни* 8:3, и ще научиш за естеството на плътта от която е било направено Словото:— "Защото това което

законът не би могъл да направи, понеже беше отслабнал чрез плътта, Бог извърши като изпрати Своя собствен Син в подобие на греховна плът, и за грях, осъди греха в плътта."

Христос беше роден в подобие на греховната плът. *Филипяни 2:5-7*: "Имайки този ум във вас, който беше и в Христос Исус; който, бивайки във формата на Бога, не счете като награда да бъде равен с Бога, но опразни Себе Си, вземайки формата на слуга, направен по подобие на човеците." Ревизирана версия. Сега забележи следващия стих: "И намирайки се в подобие на човек, Той смири Себе Си, ставайки послушен дори до смърт, да, до смъртта на кръста." А сега сравни горното с *Евреи 2:9*: "Но виждаме Исус, който е бил направен малко по-долен от ангелите заради претърпяването на смъртта, увенчан със слава и почест; така че чрез Божията благодат да вкуси смърт за всеки човек."

Тези текстове показват, че Христос е взел на Себе Си естеството на човек, и като последица от това е бил подчинен на смърт. Той дойде на света, за да умре; и затова от самото начало на Неговия земен живот, Той беше в същото състояние в което са и хората, заради които умря, за да ги спаси. Сега четем: *Римляни 1:3*: Евангелието на Бога, "относно Неговия Син Исус Христос нашият Господ, който по плът *бе направен* от семето на Давид." Какво беше естеството на Давид "по плът"? Греховно, нали? Давид казва: "Ето, бях оформен в нечестие; и в грях ме зачена майка ми." *Псалм 51:5*. Не започвай да се ужасяваш; Не намеквам, че Христос е бил грешник. Ще обясня това по-подробно след малко. Но първо искам да цитирам: *Евреи 2:16, 17*: "Защото наистина Той не взе на Себе Си естеството на ангели; но взе на Себе Си семето на Авраам. Затова за Него подобаваше във всички неща да бъде направен като Своите братя, за да може да бъде милостив и верен първосвещеник в нещата отнасящи се до Бога, за да направи умилиствие за греховете на народа."

Превръщането Му във всички неща като Неговите братя е същото като това да бъде направен в подобие на греховната плът, "направен по подобие на хората." Едно от най-окуражителните неща в Библията е знанието, че Христос е взел на Себе Си човешко естество; знанието, че Неговите предшественици по плът бяха грешници. Когато четем запис за живота на предшествениците на Христос, и виждаме, че те имаха всички [46] слабости и страсти, които имаме ние, разбираме, че никой няма право да извинява греховните си действия заради наследственост. Ако Христос не е бил направен във всички неща, като Своите братя, тогава безгрешният Му живот не би бил насърчение за нас. Бихме могли да гледаме на него с възхищение, но това би било едно възхищение, което причинява отчаяние.

А сега ще цитирам един друг паралел на *Галатяни* 4:4, който е допълнителен източник за нашето насърчение - *2 Коринтяни* 5:21: "Защото Той направи за нас грях Онзи, който не знаеше грях; тъй че ние да можем да бъдем направени правда на Бога в Него."

Кога Исус бе направен грях за нас? Трябва да е било, когато Той бе направен плът, и започна да търпи изкушенията и немощите, които са присъщи на греховната плът. Той премина през всяка фаза на човешкото преживяване, бивайки "изкушен във всички точки както сме и ние, но без грях." Той беше човек на скърби, и навикнал на печал." "Той понесе нашите скърби, и носеше нашите болки" (*Исаия* 53:4); и Матей казва, че това писание се е изпълнило дълго преди Неговото разпятие. Затова казвам, че раждането Му под закона беше една необходима последица от раждането Му в подобие на греховната плът, заради това че взе на Себе Си естеството на Авраам. Той бе направен като човека, за да може да преживее страданията на смъртта. От най-ранно детство, кръстът винаги е бил пред Него.

4. Ти казваш: "Ние признаваме, че Той доброволно пое върху Себе Си греховете на света при жертвата Си на кръста; но

Той не беше *роден* под неговото осъждане. За Него, който беше чист и никога не бе извършил и един грях в живота Си би било удивително извращение на всяка правилна теология да се каже, че е бил роден под осъждането на закона." Може и да е извращение на теологията, но е напълно в хармония с Библията, и това е основната идея. Не можеш ли да видиш, че възражението ти стои, точно толкова срещу твоята позиция, колкото и срещу моята? Ти си шокиран от идеята, че Исус бе роден под осъждането на закона, понеже Той никога не извърши и един грях в живота Си. Но признаваш, че на кръста беше под осъждането на закона. Какво! Той извършил ли е тогава грях? В никакъв случай. Е тогава, ако Исус е можел да бъде под осъждането на закона в един отрязък от живота Си, и да бъде безгрешен, не виждам причина Той да не може да бъде под осъждането на закона по друго време, и пак да е безгрешен. И Павел заявява, че Бог Го направи да бъде грях заради нас.

Аз просто представям факти от Писанието; Не се опитвам да ги обяснявам. "Без противоречие, велика е тайната на благочестието." Не мога да разбера как Бог би могъл да бъде изявен в плътта, и в подобие на греховната плът. Не знам как чистият и свят Спасител би могъл да изтърпи всички немощи на човечеството, които са резултат от греха, и да бъде сметен за грешник, и да претърпи смъртта на един грешник. Аз просто приемам [47] твърдението на Писанието, че само по този начин Той би могъл да стане Спасител на хората; и се радвам в това познание, понеже, щом Той бе направен грях, аз мога да бъда направен Божия правда в Него. Какво чудо! Христос имаше цялата слава на небето; ние нямахме нищо; и Той "опразни Себе Си," стана нищо, за да можем ние да бъдем прославени заедно с Него, и да наследим всички неща. Христос беше безгрешен - самото възплъщение на святостта; ние бяхме порочни и пълни с грях, не притежавахме нищо добро в себе си; Той бе направен грях, за да може ние да станем участници в Неговата правда. Христос беше безсмъртен, имайки живот в

Себе Си; ние бяхме смъртни, осъдени на вечна смърт; Той претърпя смърт за нас, за да може ние да споделим Неговото безсмъртие. Той достигна най-ниските дълбочини до които бе пропаднал човекът, за да може да издигне човека до собствения Си възвишен трон; но никога не е преставал да бъде Бог, и не е загубил дори една частица от светостта Си.

5. Отново; защо бе кръстен Исус? Той каза, че, „за да изпълни всичката правда." Не можем да казваме, че това е било просто един пример; защото това наистина би отрекло заместническото естество на изкуплението. Трябва да е било поради същата причина поради която Той умря, а именно, заради греха. Не заради Негов собствен грях, но заради нашия; Защото както в Неговата смърт, така и в Неговия живот, греховете ни бяха сметени като Негови. И по този начин Той би могъл да бъде под осъждането на закона през целия Си живот, дори още от времето на раждането Си. Това не беше заради Него, но заради нас.

Мисля че показах ясно с изобилно свидетелство от Писанието, че Христос е бил роден под осъждането на закона и че това по необходимост е било свързано с факта, че Той беше роден от жена; "защото човекът роден от жена е кратковременен и пълен със смущение;" и това беше буквално вярно за Христос. Той беше във всичко като Неговите братя, в Своя живот на изкушение и страдание, и дори по отношение на продължителността на дните; защото Неговия земен живот беше дълъг, точно колкото средния човешки живот.

6. Трябва да представя още един аргумент по отношение на твоето становище. За момент ще допусна нещо невярно, а именно, че изразът „под закона“ означава „подчинен на закона," и че въпросният закон е церемониалният закон. Изявлението е, че Христос беше направен "под закона, за да изкупи онези, които бяха под закона." Той не изкупва никой, от онези които не са били в състоянието в което Той е бил направен. И тъй като само юдеите бяха подчинени на церемониалния закон, теорията ти би се свела до това, че

Той е дошъл, за да спаси само юдеите. Радвам се че едно правилно тълкувание не ни задължава да ограничаваме плана на спасението по този начин. Христос умря за всички; всички хора бяха под осъждането на закона на Бога; и така Той беше направен под осъждането на закона. Чрез Божията благодат, Той вкуси смърт за всеки човек.

7. Но това изисква да покажа още един абсурд до който те довежда твоята теория. Церемониите на Мойсеевия ритуал бяха просто [48] наредбите на евангелието за онова време. Те бяха онези неща чрез които хората изявяваха своята вяра в евангелието на Христос. Но освен че прави Христос да умре с едничката цел да позволи на юдеите да спрат да принасят агнета, и т. н., твоята теория го прави и да умре, за да ги избави от евангелието. Ако това беше вярно, тогава в какво състояние трябва да са били те тогава? И това отново прави Христос да умира, за да изкупи хората от онова което няма силата да осъжда. Накратко това анулира целия спасителен план и го превръща в безсмислица. И така, по един най-положителен начин се доказва, че *Галатяни* 4:4, 5 никак не може да се отнася за това, което често се нарича церемониален закон. Отнася се за моралния закон, чрез който са осъждани всички хора и, от осъждането на който, Христос изкупва всички, които вярват в Него, правейки ги синове и наследници на Бога.

В твоето твърдение, че тези елементи се отнасят за церемониалния закон, ти казваш:—

"Езикът относно 'елементите на света' —този 'слаб и сиромашки елемент' към който те желяеха да се върнат, под който са били в положение на робство—е изключително непоследователно да се прилага за закона, който е 'духовен,' 'свят, праведен и добър.' " —с. 60.

Точно това е истината. Онези елементи на този свят, онези слаби и сиромашки елементи, трябва да са били точно обратното на чистия и свят закон на Бога; а обратното на този свят, праведен и добър закон е грехът. А грехът, както вече показах, са елементите на света. Той е това което светските хора практикуват по природа.

Той е това което естествено излиза от човешкото сърце (*Марко 7:21-23*), и което следователно са първите неща—елементите—които хората практикуват.

Чудя се как можеш да прочетеш *Галатяни 4:3* във връзка с 8-10 стих, и след това да кажеш, че това се отнася за церемониалния закон. Онези елементи на които те са робували, и към които са желали да се върнат, били елементите които те практикували, когато не познавали Бога, и службата която принасяли на онези които не били богове. Ти самият казваш: "Езикът ясно показва, че въпросните личности са били в един период от живота си поклонници на други богове." Тогава защо не признаеш честно, че тези елементи на които са робували, са били греховните практики на безнравствените идолопоклонници?

Но преминавам към коронния ти аргумент в тази връзка. Цитирам от 65-та страница:—

"Идентифицирането на тези 'елементи на света'—тези 'слаби и сиромашки елементи' към които галатяните желали да се върнат и да им робуват—с церемониалния закон, е една важна връзка в този аргумент. Не може да има съмнение, че позицията ни по този въпрос е правилна. В коментарите си върху тези 'начала,' д-р Шаф казва: 'Според моя възглед, при всички случаи изразът се прилага само за юдаизма, особено за закона (апостол Павел не би могъл да схваща езичеството и юдаизма като една идея, сякаш са буквално еднозначни).' Надяваме се, че нашите приятели, които понякога решават да прилагат тези 'начала' отчасти към езичеството, ще обмислят добре това. [49]

"Д-р Кларк казва: 'Относно началата на света,' 'началата или принципите на юдейската религия.' Той казва също, че 'слабите и сиромашки елементи бяха церемониите на Мойсеевия закон.' Д-р Скот заема същата позиция."

Ако въпросът не беше сериозен, щеше да е забавно да виждам представяният от теб аргумент за идентифициране на елементите на света с церемониалния закон. Някой би помислил, че точно в тази точка, която ти смяташ за важна връзка, и която действително е идеята върху която твоята теория, или стои, или пада, ти би натрупал аргументи от Писанието; и ти наистина би го направил, ако имаше какво да се натрупва; но вместо това, ние получаваме

мнението на д-р Шаф, д-р Кларк и д-р Скот—несъмнено трима много добри мъже, но и трима мъже отговорни за огромно количество доктринална заблуда и фалшива теология. След като цитираш възгледа на д-р Шаф, че тези слаби и сиромашки елементи се прилагат само за юдаизма, ти казваш: "Надяваме се, че нашите приятели, които понякога решават да прилагат тези 'начала' отчасти към езичеството, ще обмислят добре това." До там ли се е стигнало при Адвентистите от Седмия Ден, простото мнение на доктор по теология да трябва да се приеме за окончателно в една дискусия? Дали д-р Шаф е толкова неоспорим авторитет, че когато той говори, никой не може да каже и дума на несъгласие? Нека формирам един аргумент от писанията на д-р Шаф. Той казва:—

"Християнската църква пази първия ден на седмицата, който чества края на духовното сътворение, точно както последният ден чества края на физическото сътворение. Ние имаме най-пълната гаранция за тази промяна." —*Библейски речник, статия: Съботата.*

И сега, като обяхме официално непогрешимостта на авторитета на д-р Шаф, пазителят на неделята може да каже: "Надяваме се, че нашите приятели, които все още зачитат съботата като Шабат, ще обмислят това добре." Би ли признал за стойностен един такъв аргумент с краткотрайно обмисляне? Би ли казал: "Не може да има съмнение, че тази позиция е правилна," понеже д-р Шаф казва така? Знам че ти не би го направил; но ако наистина смяташ, че аргументът ти върху *Галатяни* 4:8 въобще има някаква стойност, ще си задължен да го приемеш.

Искам да обърна специално внимание на аргумента ти тук, за да разкрия присъщата слабост на твоята позиция. Ти казваш, че "елементите на света"—онези "слаби и сиромашки елементи"—са идентични с церемониалния закон. След това добавяш: "Не може да има съмнение, че позицията ни по този въпрос е правилна." Ако не може да има съмнение по този въпрос, то трябва да е защото, той е така добре укрепен чрез най-ясното доказателство, че да може да се признае, че няма спор. И кое е доказателството което цитираш? Единствено думите на д-р Шаф, д-р Барнс и д-р Скот. Тогава неизбежното заключение е, че ти считаш твърдението на

тези хора като достатъчно за установяване на всяка точка на доктрината. Но аз не го считам. Не смятам тяхното изявление като достатъчно за установяване на която и да е [50] доктрина. Не смятам дори в най-малка степен, тяхното твърдение за значителна помощ, когато трябва да се установи която и да е точка от доктрината. Освен това, не смятам, че твърдението на който и да е човек на земята, може да бъде от достатъчна тежест, за да помогне при установяването на която и да е точка от доктрината. Единствено словото на Бога може да реши кое е правилно; то единствено може да установи дадена точка от доктрината; и когато то е говорило, нищо казано от който и да е човек не може да добави повече тежест към случая. И когато едно нещо не може да се докаже от Библията, то не може да се докаже и чрез казаното от който и да е човек, без значение колко добър е той.

Всички хора разбират това; всички хора знаят, че Словото на Бога е по-добро от това на който и да е човек; и затова те винаги апелират към Библията вместо към човек, всеки път, когато имат нещо което може да бъде поддържано от Библията. Искрено се надявам, че в този късен ден, ние няма да въвеждаме между нас обичая да се цитират мненията на доктори по теология, за да се подкрепи някоя теория. Когато неделните ни приятели цитират мненията на коментатори, относно предполагаемата промяна на съботата, всички ние казваме, че това е защото те не могат да се позоват на авторитета на Писанието. Ако греша, когато достигам до същото заключение, относно твоето цитиране, което се опитва да докаже идентичността на церемониалния закон с елементите на света, аз се надявам, че ти ще ми простиш и ще ме убедиш, че съм се заблудил като ми изведеш доказателство от Писанието.

Ако искаш мнението на човек по тази тема, ще ти цитирам един. Това е мнението на един човек, когото смятам за по-добър библейски тълкувател от д-р Шаф, тъй като за мен д-р Шаф стои по-долу в познаването на гръцки и латински. Имам предвид старейшината Дж. Н. Ендрюс. В неговото произведение "*История на съботата*," в бележката под линия на стр. 186 намирам следното изявление, относно *Галатяни 4:10*.

"За да се покаже, че Павел е смятал съблюдаването на съботата като *опасно*, често се цитира *Галатяни* 4:10: макар че същите хора твърдят че *Римляни* 14 гл. доказва, че това е един въпрос, който няма абсолютно никакво значение; те не виждат, че това прави Павел да противоречи на себе си. Но ако се прочете контекста в 8-11 стих, ще се види, че преди своето обръщане галатяните не са били юдеи, а езичници; и че тези дни, месеци, времена и години, не са били онези от левитския закон, а такива които те са почитали по суверен начин докато са били езичници. Забележете ударението, което Павел поставя върху думата 'отново' в стих 9-ти."

Не мога да се въздържа и да не кажа, че се надявам нашите приятели, които понякога са склонни да прилагат тези "начала" към церемониалния закон "да обмислят това добре."

Ще добавя също и следното от старейшината Ендрюс:—

"Робството на юдейската църква не се е състояло в това че Бог им е дал Своя закон, но понеже те били негови престъпници—слуги на греха. *Йоан* 8:33, 36. Свободата на децата на 'горния Ерусалим,' не се стои в това което е било премахнато от закона, но в това в което те са били освободени от греха. *Римляни* 6:22." —*Ривю енд Херълд, том 2, № 4.*

[51]

Но аз не трябва да удължавам още много това писмо. Премавам към един кратък коментар върху твои критики на моя аргумент върху *Галатяни* 4:21. Ти казваш:—

"Тук имаме повторен още веднъж изразът 'под закона'. Вече се спряхме за известно време на тази фраза, и заявихме, че нейната употреба в писмото към *Галатяните* се отнася за това да бъдеш подчинен на закона, да бъдеш под неговата власт. Но един от нашите приятели, който е ентузиаст в посвещението си на възгледа, че законът в *Галатяни* е моралният закон, стига до там, да твърди, че при *всеки* случай, където се използва този израз, той означава да бъдеш в състояние на грях или осъждане;' *т. е.*, в позиция където наказанието на закона е надвиснало над главата на човека. Това наказание е 'втората смърт' в 'огненото езеро.' Тогава, според този възглед, тези братя галатяни са желали да бъдат в състояние на вина, което би ги изложило на огненото езеро. 'Кажете ми, вие които желаете да бъдете под закона,' със замяната на този равнозначен израз, щеше да звучи така: Кажете ми вие, които желаете да бъдете

под осъждането на закона — Кажете ми вие, които желаете осъждането на втората смърт. Познавали сме хора, които са желаели много странни неща, но никога не сме познавали някой, който да е искал втората смърт. Но ако този възглед по темата е правилен, и този закон е моралният закон, и всички тези изрази 'под закона' означават да бъдеш под неговото осъждане, тогава ние не можем да избегнем това заключение. Но да смятаме, че тези нови, ревностни, обърнати към християнството, са искали да отидат в състояние на осъждане, излагайки се на такава съдба, е прекалено нелепо, ако се замислим дори за момент върху това."

С радост признавам, че аз съм един от онези твои приятели, които са твърдели, че навсякъде където се среща изразът "под закона" в оригинал той означава "да бъдеш в състояние на грях или осъждане, т. е. в позиция при която наказанието на закона виси над главата ти." И аз се надявам, че никога няма да бъда сметнат за твой враг, понеже ти казвам тази истина. Ти се забавляваш с тази идея, и казваш, че никога не си познавал някой, който да е желал втората смърт. Знанието ми не е много обширно, но аз познах точно това нещо. В осмата глава на *Притчи*, Мъдростта, (която е страхът на Бога) е персонифицирана и в последния стих на тази глава тя казва: "Всички *онези които ме мразят, обичат смъртта.*" Тук имаш едно ясно библейско изявление, че има такива които обичат смъртта. Не трябва да се предполага, че хората умишлено желаят смърт, но те целенасочено избират и обичат курса, който трябва да доведе до смърт, и в следствие за тях се казва, че обичат смъртта. В *Деяния* 13:46 четем, че Павел и Варнава казали на отхвърлилите Божието слово юдеи, които "противоречали и богохулствали:" "Като виждаме че го отхвърляте, и *считате себе си за недостойни за вечен живот*, ето, ние се обръщаме към езичниците." Тук имаме едно подобно твърдение. Апостолът не е имал намерение да покаже, че онези надути юдеи са смятали, че не са подготвени да влязат в небето; напротив, те смятали, че са единствените достойни за тази привилегия. Но те не желаели да приемат единствената истина, която би могла да ги подготви за вечен живот, и затова за тях можело с право да се каже, че не са искали да получат вечен живот. И така, Павел би могъл да каже на

галатяните, които обръщали гръб на [52] евангелието на Христос, че те желяели да бъдат под закона. Не че умишлено са избрали смъртта, но те са търсели оправдание чрез нещо, което не би могло да им докара оправдание. Те загубвали вратата си в Христос, и се оттегляли от Бога (*Галатяни* 1:6); и ако един такъв курс бил следван, това неизбежно щяло да ги доведе под осъждането на закона. Не виждам нищо абсурдно в тази позиция. Ако е абсурдно, тогава ти трябва да припишеш абсурдност и на думите на Соломон в *Притчи* 8:36.

Нека докажа идеята по друг начин. Ще признаеш, че, ако се следва собствения път на човека, това винаги ще завърши със смърт. Соломон казва: "Има път, който изглежда прав за човека, но крайт му е пътищата към смъртта." И този път който изглежда прав на човека, е неговият собствен път. Тогава, щом собственият път на човека е пътят към смъртта, с право може да се каже, че всички които обичат собствения си път, обичат смъртта. Галатяните се били обърнали от собствения си път, който е противоположен на пътищата на Бога. И така те желяели да бъдат под осъждането на закона.

Но вече направих това писмо по-дълго отколкото предвиждах. Направих го само защото имам дълбоко усещане за ужасната важност на този въпрос, и съм морално сигурен, че твоята теория е в конфликт с истината. Това че онези които са я поддържали не са били по-често обърквани от враговете на истината, се дължи по-скоро на провиденческата слепота на онези врагове, отколкото на силата на аргумента с която са се срещали по този въпрос. Написах това кратко изложение, както направих и със статиите си в *Знамения*, с желанието да защитя закона на Бога, и да покажа неговата вечност, неговите обвързващи изисквания към цялото човечество, и красивата хармония между него и евангелието. Божият закон е основата на цялата ни вяра. Може да се каже, че той е гръбнакът на Тройната ангелска вест. Щом случаят е такъв, ние трябва да очакваме, когато приближаваме края, че всички сили на врага ще се концентрират върху него. Трябва да извършваме подобна от всякога служба за него. Всяка точка в нашия аргумент ще трябва да бъде подчинен на теста на най-строгата критика, и

ние трябва да подсилим всяка точка. Ако има каквато и да е непоследователност в нашите аргументи, можем да бъдем сигурни, че враговете на истината няма винаги да бъдат слепи за това.

Знам че ще кажеш че ще бъде унижително да модифицираме нашата позиция по един толкова важен въпрос като този, точно пред лицето на врага. Но ако един генерал има погрешна позиция, аз твърдя, че е по-добре тя да се поправи, дори пред лицето на врага, отколкото да се изпадне в риск от поражение поради неговата погрешна позиция. Но аз не виждам нищо унижително в този въпрос. Ако нашият народ днес, като цяло промени възгледа си по този въпрос (както ще прави понякога), това би било само едно признание, че днес те са по-добре информирани отколкото са били вчера. Това би било една стъпка напред, което никога не е унижително, освен за онези, чието горделиво мнение няма да им позволи да признаят, че може да [53] са били в грешка. Това просто би било една стъпка по-близо до вратата на великите Реформатори от дните на Павел до дните на Лутер и Уесли. Това би било една стъпка по-близо до сърцето на Тройната Ангелска Вест. Аз въобще не смятам, че поддържаният от мен възглед е нова идея. Това не е една нова доктринална теория. Всичко което преподавах е в пълна хармония с фундаменталните принципи на истината, която е била поддържана не само от нашия народ, но и от всички видни реформатори. Така че аз не искам да взема за себе си престижа за нейния напредък. Всичко което казвам за теорията е, че тя е последователна, защото се придържа към фундаменталните принципи на евангелието.

Преди да приключа, не мога да се въздържа и да не изразя съжалението си относно израза, който намирам в твоята книга (на стр. 78): "Много прехвалената доктрина за оправдание чрез вяра." Познаваш ли някакво друго средство за оправдание? Думите ти изглежда намекват, че ти смяташ, че доктрината е била надценена. За едно нещо съм сигурен, и то е, че онези които са поддържали теорията за закона, която ти възнамеряваш да издигнеш, не са надценили доктрината за оправдание чрез вяра; понеже тази теория неизбежно води до заключението че хората се оправдават чрез закона. Но когато чета *Римляни* 3:28, и също чета, че Павел не е

знаел нищо друго между коринтяните освен Исус Христос и то разпънат, и че "праведният ще *живее* чрез вяра," и че "това е победата, която побеждава света, а именно нашата вяра" (1 Йоан 5:4), и че Павел е искал при идването на Христос да бъде намерен като не притежаващ нищо освен "правдата, която е на Бога чрез вяра" (Филипяни 3:9), аз стигам до заключението, че е *невъзможно да се надцени доктрината за оправдание чрез вяра*. Ако желаш, ти може да я наричаш "много *прехвалвана*" доктрина; аз приемам словото, и казвам заедно с Павел: "Да не даде Бог да се хваля, освен с кръста на нашия Господ Исус Христос, чрез когото светът е разпънат за мен, и аз за света."

Надявам се че ще прочетеш това писмо в духа в който то е писано, и ще повярваш, че съм го писал единствено с най-добро чувство и братска любов към теб лично, и се моля Бог да ръководи двама ни, и целия Негов народ към най-съвършеното познание на истината каквато е в Исус. Оставам твой брат в Христос.

Е. Дж. Уагонър.

Евангелието в Галатяни

Ако четем писмото на Уагонър към Бътлър по един повърхностен начин, бихме решили, че основният проблем за приемане на вестта за оправдание чрез вяра е бил свързан с това дали законът в посланието към Галатяните е церемониалният или моралният. Същинският проблем обаче е дали народът на остатъкът е готов да приеме хармонията която съществува между Стария и Новия завет - между закона и евангелието.

Объркването по въпроса за отношението между Стария и Новия завет е резултат от онова небиблейско наследство, което народът на остатъка бил получил от католицизма и протестантизма. Уагонър идентифицирал този проблем по следния начин:

Поддържаната от теб теория, проследена до нейното заключение, неизбежно стига до идеята, че Бог има два плана за спасение, един за хората живели преди идването на Господ, и друг за живеещите след това.
(с. 36 в оригинал)

Ако се позволи на закона и евангелието да действат хармонично ще имаме истинско основание да очакваме супер изобилната благодат за това време:

А освен това дойде и законът, за да се умножи прегрешението. Но там, където се умножи грехът, много повече се умножи благодатта; Римляни 5:20

Ще продължаваме ли да държим запушен каналът на благословието, което нашият небесен Баща копнее да ни даде чрез Христос?